

(Library
of Congress)

Z 2146

S 93

SZENTKIRÁLYI JÓZSEF:

MAGYAR KÖLTEMÉNYEK

ANGOL FORDÍTÁSBAN

1943

(*"Angol filológiai tanulmányok",
IV., 1942, 217-294.*)

190 költő } p. 30
982 verse }

Bevezetés.

A következő lapokon megkíséréljük összeállítani az angolra fordított magyar költemények jegyzékét. Ez a jegyzék nem törekedhet teljességre, mert az ilyen fordításokat tartalmazó angol folyóiratok és könyvek száma légió. Kutatásaink folyamán a legváratlanabb helyeken bukkantunk magyar költemények angol fordításaira. Legfontosabb forrásaink azok az antológiák, illetve fordítás gyűjtemények, melyek egy korszak, illetve egy író műveit mutatták be az angol-szász közönségnek.

Bowringtól¹ (1830) Bonnerjeig² (1941) több mint száz esztendő telt el, s bátran mondhatjuk, hogy ezen idő alatt a magyar költők angol fordításai nemcsak számban, de irodalmi értékben is állandóan emelkedtek. Jóindulatú dilettánsok minden időben akadtak e fordítók között, de különösen újabbak ezek sorából mind gyakrabban emelkedtek ki komoly fordítói egyéniségek, kik nem egyszerű szöveget adtak, hanem érzékeltetni tudták az angol olvasóval az eredeti belső és formai értékeit.

Tanulmányunk súlypontja a bibliografikus összeállításon van. Ezen összeállítás célja az, hogy a magyar-angliztikai kutatást ezen a téren egy szerény lépéssel előbbre vigyük. Ma még nem áll elég adat rendelkezésre ahhoz, hogy a magyar irodalom iránt megnyilvánult angol-amerikai érdeklődésről még csak vázlatos képet is rajzolhassunk. Egyes korszakok ilyen irányú érdeklődésének kimutatására már történtek bizonyos kísérletek.³ Összefoglaló képet azonban

¹ Poetry of the Magyars, etc. J. B., London, Author, 1830.

² Endre Ady, Budapest, Vajna, 1941.

³ Fest Sándor. Angolok magyar irodalmi ismeretei 1830-ig. Irodalomtört., 1918, 164. lap. és u. a. Foreign Quarterly Review értekezése a magyar irodalomról. Irodalomtört. 1934, 5-6. szám.

e kérdésről ma még nem lehet alkotni, mert hiányoznak a szükséges alap kutatások. Véleményünk szerint ahhoz, hogy felmérhessük a magyar irodalom iránt megnyilvánuló angol-amerikai érdeklődést, elsősorban is tudnunk kell azt, hogy emberi számítás szerint mi hathatott erre az érdeklődésre. Kétségtelen az, hogy ezen a téren nemcsak az angolra fordított magyar irodalmi művek jönnek számításba, mert német és francia fordítások (kisebb mértékben a magyar eredetiek) is elősegíthetik az idevonatkozó ismeretek terjedését. Azonban elsősorban az angol fordítások hathatnak (eltelve a személyi hatásoktól pl. amikor Romy Károly és Döbrentei Gábor közvetlenül Bowring-al levelezik) s így ezeket kellett összeállítani. Ilyen összeállításra eddig módszeres kísérlet nem történt. Egyes magyar írók angolra fordított műveinek felsorolására történtek lépések.⁵ Ezek azonban nem nyújtottak könnyen áttekinthető képet, vagy egyenlőre még csak példát mutatnak, követők nélkül. Egyetlen összefoglaló kísérlet ezen a téren Gulyás Pál összeállítása⁷, mely azonban csak az Országos Széchényi Könyvtár anyagát dolgozza fel és nemcsak angol anyagot ad. Hátránya az, hogy regények, drámák és költemények fordításait nem könnyen áttekinthető egységben tárgyalja, s hogy éppen megjelenése óta láttak napvilágot a legjelentősebb fordítások.

Tanulmányunk I. részében vázlatosan áttekinjtjük az angol fordítások irodalmát 1830 és 1941 között. A II. részben a három kiemelkedő fordító egyéniség, Bowring John, Loew Vilmos és Kirkeconnel Watson működésére fogunk részletesebben kitérni. A III. rész kulcs a fordítások jegyzékéhez s a válogatott irodalmat is összefoglalja. A IV. rész maga a fordítás jegyzék, mely az egyes fordításokat az írók névrendjében adja.

⁴ Itt és ezután fordítás alatt költemények (lírai és elbeszélő) fordítását értjük.

⁵ Vikár Vera: Petőfi az angoloknál, Budapest, 1911. és Dedinszky Gizella: Petőfi költeményei angolul. Magyar Női Szemle, 1938, 3—4. szám.

⁶ Gál István: Babits és az angol irodalom. Debrecen, 1942. 140 lap (diss.) foglalkozik az angolra fordított Babits költeményekkel. — László Irma Arany és az angol irodalom kapcsolatát tárgyaló munkája ezt a kérdést nem érinti.

⁷ Magyar szépirodalom idegen nyelven. Budapest, 1917. 346 lap.

I. Vázlatos áttekintés.

Barros az általunk ismert angol fordítások sorát Bowring György antológiája⁸ nyitja meg, 1830-ban. Ennek jelentőségéhez ma már szó sem férhet, hiszen a magyar irodalom iránti angol érdeklődésnek közel 50 esztendőn keresztül, versenytárs nélküli forrása volt. A Bowring-fordítások ujraközléseinek se szeri se száma. Rendkívül so jelent meg neve alatt és még több anélkül.⁹

Vékey Zsigmond¹⁰ magyar nyelvtanának függelékében közli Vörösmarty: Szózat, Petőfi: Halálom, Nemzedal, Dalaim és Kossuth, Bajza: Apotheosis és Eötvös József Búcsú c. versének fordítását. A fordítók (W. Juffray, J. Taylor, F. W. Neumann és a Pulszky házaspár) Pulszky kivételével teljesen ismeretlenek. A fordítások laposak azokról még a tudományos körök is csak jó ötven esztendő múlva vettek tudomást.¹¹ A fordítók nevével sem találkozunk a későbbi irodalomban. Valószínűleg a londoni emigráns kolónia köréből kérte fel őket Vékey a közreműködésre.

Ebben az időben fordíthatta angolra Kvassay Ferenc Petőfi, Kisfaludy Sándor és Vörösmarty több versét melyek angol lapokban jelentek meg. Ezekről azonban semmit sem tudunk.¹²

Bowring után valamelyes érdeklődés csak Butler D.¹³ fordításai tudtak kelteni. Butler három magyar-natkozású kötetecskével lépett a közönség elé, melyek kö

⁸ Lásd a második részben bővebben.

⁹ Az 1830-as években fordított magyar költeményeket angolra Barton Császár Károly (Fest Sándor: Angolok Magyarországon a reform korban 33. lap, valamint Honművész 1834, 638; Társalkodó 1838, 22 és a Nemzeti Társalkodó 1840, II, 30.)

¹⁰ A Grammar of the Hungarian Language etc. and Specimens of Hungarian Poetry. London, Saunders, 1852. XII, 149 lap.

¹¹ PhK 1904, 265, Vasárnapi Újság 1876, 17. szám, Szinnyei, Magyar Írók XIV., Magyar Hírlap 1852, 824.

¹² Szinnyei Magyar Írók VII. és Pallas Nagy Lexicon XI, 141.

¹³ British Museum könyvtárnoka volt, a magyar nyelvet, ha normán beszélt, folyékonyan írta. Fordításait hűség és szabátosság jellemzi s ma legjobbak, amiket irodalmunkból angolul valaha adtak. (Vasárnapi Újság, 1879, 6. szám.)

azonban minket csak kettő érdekel. Első kötetében¹⁴ Vörösmarty, 3, Kőlcsey 1, Arany 2, Kisfaludy Károly 1, Petőfi 1, Gyulai 1, Lévay 1, Szabados János 1, Szász Károly 1, Vajda János 1 versének angol fordítását közölte. Második kötetében¹⁵ Arany: Buda Halála énekén kívül, Petőfi 2, Vajda 2, Czuczor 1, Szentmiklóssy Alajos 1 és Bernáth Gáspár 1 költeményét fordította le.¹⁶ Fordításai nehezségek és nem tükrözik az eredeti szépségeit (A). Érdekes megemlíteni azt, hogy Butler éppen úgy, mint hozzá hasonlóan oly sok későbbi közepes fordítói egyéniség csak Petőfi fordításakor találja meg hangját és képes csak valamenyire is elfogadható fordítást adni (B).

A) Sweet home of my parents and all I hold dear
When again will thy beautiful borders appear?
Wherever I wander o'er valley and hill,
The love of my country remains with me still.¹⁷

B) Hail! thou sweet autumnal season,
Ever full of charms to me,
Though I scarce can tell the reason
Of my fervent love for thee.

Now my fingers, gently moving,
Stray the tender chords among:
While my voice, in accents loving,
Softly sings thy cradle song.

If thou kiss me, let love's token
On my lips be gently prest:
Nor a word by thee be spoken:
Wake not Nature from her rest!¹⁸

A korabeli magyar bírálók szívesebben fogadták Butler próbalkozásait, mint Bowringét. Gyulai Pál a Budapesti Szemleben¹⁹ úgy vélte, hogy Butler gondos, lelkiismeretes,

¹⁴ Hungarian Poems and Fables for English Readers. London, Trübner, 1877, VI, 88. lap.

¹⁵ Legend of the Wondrous Hunt. By John Arany. With a few miscellaneous pieces and folk songs... London, 1881, V (2) 69. lap.

¹⁶ E helyen nem tárgyaljuk mese- és népdalfordításait.

¹⁷ Kisfaludy Károly: A vándor dala.

¹⁸ Petőfi Sándor: Az ősz.

¹⁹ 1877, 426. lap.

figyelmes fordító. »Felfogása főbnyire hibátlan, az értelmet híven adja vissza, még pedig gyakran sorról-sorra, amint eddig angol vagy francia fordítóink nem igen tették... az értelem szabatoságával nem mindig áll egyenlő fokon az érzelmek kifejezése...« Butler azonban igyekezett ezen javítani s második kötetének megjelenésekor (Gyulai már azt írja,²⁰ hogy »fordításának igen sok részletében szerencsésen el van találva, a szó szerinti hűség mellett, a költői hang is.«

Amint ezt már Bowring esetében is láttuk, az angol fordítók magyar irodalmi érdeklődésének sokszor magyar irodalmi vagy újságírói körökhöz való kapcsolataik szolgálták vagy indítékul vagy termékenyítő befolyásként. Butler fordításai először a Brassai-Meltai féle Összehasonlító irodalomtörténeti lapokban jelennek meg. Egyik kötetének előszavában köszönetet mond a Vasárnapi Ujság irodalmi rovatvezetőjének és a Budapesti Szemle szerkesztőjének (Gyulai Pál).

Bowring 1866-ban megjelenő Petőfi köteté még büszkén mutatott rá úttörő jelentőségére.²² Utána gyors egymásutánban következtek a különböző Petőfi fordítások. 1875-ben Curwen néhány fordítása,²¹ 1881-ben Loew első Petőfi köteté,²³ 1885-ben Phillips fordításai,²⁴ 1894-ben Frederic Walter Fuller fordításai,²⁵ és 1914-ben Loew második köteté látott napvilágot.²⁶ Bowring és Loew jelentőségéről a későbbiekben még bővebben fogunk szólni. Phillips 18 fordítást közölt.²⁷ Oly verseket, melyek: Az örült és Egy gondolat bánt engemet kivételével nem tartoznak Petőfi

²⁰ Bp. Szemle 1881 (51. szám) 476. lap és EphK 1881, 158. lap.

²¹ Henry Curwen, Sorrow and Song, I—II. London, King, 1875. XIV, 248 és 242 lap, hat Petőfi-verset fordít le.

²² 9. lap »The work of translation has been everywhere done, everywhere well done except in England.«

²³ Gems from Petőfi etc.

²⁴ Selections from the Poems of A. Petőfi. Philadelphia, 1885.

²⁵ Evadne and other Poems. London, Kegan Paul, 1894.

²⁶ Alexander Petőfi, etc., New-York, 1912.

²⁷ Esik, esik, esik. Farkas kaland. Elváltam a lánykamtól. Átok és áldás. Egy gondolat bánt engemet. A magyar nemes. A nemes. Ígyünk. Almodom-e? Mulandóság. Halálvágy. Kér vándor. A hó, a holt föld téli szemedője. Vadonban. En, Keresztúton állok. Játszik öreg földünk. Az örült.

jelentősebb művei közé. Így még abban az esetben sem tarthatna munkája számot nagyobb figyelemre, ha fordításai egyébként jók volnának.²⁸ Felbermann Lajos 1892-ben és 1893-ban megjelent könyvében közölt néhány Petőfi fordítást.³¹ Fuller Petőfi 12 versét fordította le.²⁹ A versek megválasztása nem a legszerencsésebb s fordításai nem jelentenek emelkedést az eddig megjelentekhez képest. John Pollen öt Petőfi fordítása 1914-ben jelent meg.³⁰ A fordító személyéről semmit sem tudunk s fordítói készségéről nehéz végleges véleményt alkotni e néhány fordítás alapján. Annyit mindenestre megállapíthatunk, hogy, noha fordításai az első olvasásra kellemes benyomást keltenek, az eredeti költeményekhez nem ragaszkodott sem formában sem tartalomban.

Az önállóan megjelent Petőfi fordítások legújabb gyűjteménye Blumberg Henrik magyarszármazású angol orvos tollából jelent meg.³² Blumberg egy 1849 után Angliába emigrált magyar honvédtiszt fia volt, aki szabad idejében írt. Munkái halála (1932) után, bátyjának irodalmi hagyatékával együtt jelentek meg s többi között 19 Petőfi fordítást is tartalmaznak.³³

Kirkconnel felkérésig (1927) többen akadtak olyanok, kik a magyar költészet angol nyelven történő megismerését tűzték ki feladatukul, több-kevesebb sikerrel. Ezek közül meg kell említeni, a már említetteken kívül, Browning György nevét, aki Petőfinek néhány versét for-

²⁸ Phillips népdalfordításokat is közölt: Folk-songs translated from the Acta Compositiois Litterarum Universarum. Philadelphia, 1885. 37 lap.

²⁹ A Dunán. A nap házas élete. Az én szerelmem. Sirom. Halálom. Fényes csillag. Egy gondolat bánt engemet. Imádságom. Ha életben. Mit ettem föld. Ha én kedvesemről gondolkodom. Lennék én folyóvíz.

³⁰ The Anglo-Russian Literary Society, Proceedings. February, March and April 1914. pp. 114—6. Hallhatatlan a lélek. Szülőföldemen, Alku. Az erdőnek madara van és A Rab oroszán fordítását tartalmazza.

³¹ Hungary and Its People és The Pusztá.

³² Prose and Poetry. Williams and Norgate, London, 1934. (ism. Pester Lloyd, 1934 (Abendblatt), 118. szám.)

³³ Többi között: Szülőföldemen, Reményeink, Kiskünság, A betyár, A csikós, A csavargó, Bórdal, Hazámhoz, Előre, Falu végén kurta kocsmá és Az örült.

dította le 1877-ben,³⁴ hogy ezek a fordítások nyomtatásban megjelentek-e, nem tudjuk. A fordító fiatalon, tragikus körülmények között hűnyt el Erdélyben³⁵ s néhány kéziratát a kolozsvári Egyetemi Könyvtár őrzi. Alice Stone Blackwell, bostoni folyóirat tulajdonos és szerkesztő, Petőfi és Ady költeményeket fordított angolra. Saját bevallása szerint³⁶ Jókai: Tengerszemű hölgy e regényének angol fordításában olvasott Petőfiről s ez annyira felkeltette érdeklődését, hogy megkérte Braun Robertet, fordítsa le Petőfi néhány költeményét prózái angolra. Az így készített fordításai az amerikai Poet Lore c. folyóiratban jelentek meg. Lefordította Ady három versét is.³⁷ Tekintettel arra, hogy ezek nyomtatásban nem jelentek meg, alant közöljük a három közül azt, mely angol fordításban *The Song of the Street* (Az utca éneke) címet viseli:

Tis but a perfumed myth the parlor song,
 Wild is the street song, wild and new and strong.
 The old song is of myth and victory,
 The new is bloody and rings mournfully.
 In parlors all is false, e'en to the tear,
 Even the streets mad laughter is sincere.
 What in the parlor is deemed holiest,
 Is in the street an outworn tune, a jest,
 Affected weeping, crafty laughter low —
 The street is bold in joyance or in woe.
 The parlor song is morbid, sickly, pale, —
 The street displays its heart and does not quail.
 There for old Gods they shed tears of woe,
 Here the sun set upon them long ago.

³⁴ Out of Hungarian Flower Gardens, Jan. 1877, Budapest. Ez a cím annak a kéziratnak, melyben több csonka Petőfi fordítás van. Ezek között még talán ez a versszak az egyetlen sikerült:

Thou wert the wing of my fancy
 And broken I cannot fly
 Thou wert the heat of my blood
 And art cold, — O I freeze well nigh.

³⁵ 1877 július 24-én Sáromberken öngyilkos lett.

³⁶ Levele 1938 augusztus 14-én (gyűjteményemben).

³⁷ The song of the street, Count's rick yard és I sail new waters.

There skilful, splendid chorals greet the ear,
Simple, but stormy songs are sounded here.

The myth of tomorrow may to heaven have flown,
The street song to an earthquake will have grown!

Vally Nóra és Stuart M. Dorothy együttes fordításai 1911-ben jelentek meg.³⁸ Nem nagyívű fordítások, melyekről a magyar közönség széleskörű rétegei nem is vetik tudomást. A kötet Kisfaludy Károly 1, Kisfaludy Sándor 2, Csokonai 1, Berzsenyi 1, Kölcsey 2, Vörösmarty 2, Eötvös József 1, Arany 4, Tompa Mihály 2, Petőfi 4, Lévay 1, Gyulai 1, Vajda János 1, Szász Károly 1 és Tóth Kálmán 2 versének fordítását tartalmazza. Értékének megítélésére elég alapot ad Petőfi Nemzeti dalának alant következő fordítás részlete (kétfelső szak).

Magyar, to arms, thy country calls!
'Tis now that thou must make thy choice
Twixt servitude and liberty:
To chains or freedom give thy voice.
Unto the God of Hungary
We swear we will be free or die!

Till now we have in slavery been,
Our shame is theirs who gave us birth.
Those who in freedom lived and died
Rest now at peace in captive earth.
Unto the God of Hungary
We swear we will be free or die!

Page G. A. Zempléni Árpád verseit fordította le.³⁹ E fordítások, sajnos nem nyújtanak kellő alapot a fordító képességeinek megítéléséhez. Tudomásunk szerint Page-nek más fordításai nem jelentek meg s személyére vonatkozóan sem állnak adatok rendelkezésre. Békássy Ferenc volt Babits első angol fordítója⁴⁰ és fordításait a Magyar Költészet 1906 óta címmel még cambridgei diák korában tartott előadásának illusztrálására készítette. Békássy mint fordító is sokat adhatott volna a magyar irodalomnak,

³⁸ Magyar Poems. London, Marlborough, 1911. 108 lap.

³⁹ Turanian Songs. Budapest, Franklin, 1916. 176 lap.

⁴⁰ Gál István: Babits és az angol irodalom, 134. lap.

de szépen induló írói és fordítói pályáját a háború tragikus hirtelenséggel megszakította.⁴¹

Az 1920-as években fordítgatott magyar költőket angolra Békássy Gyöngyi, az előbb emlegetett Békássy Ferenc unokanővére. Fordításai azonban, noha sokszor felülmúlják Butler, Loew, Vály-Stuart stb. fordításait, nyomtatásban nem jelentek meg. A betekintésre átengedett kéziratcsomóban Balassa 3, Csokonai 2, Kisfaludy Sándor 2, Berzsenyi 1, Vörösmarty 3, Petőfi 11, Tompa 1, Arany 5, Vajda János 1, Komjáthy 1, Ády 8, Zempléni Árpád 2, Békássy Ferenc 1, Babits 6, Kosztolányi 1, Harsányi Kálmán 3, Végvári 11, Kozma 1, Juhász Gyula 1, Ritoók Emma 3 és Bárd Miklós 1 fordítással szerepel. Egy másik kézirat gyűjteményben⁴² Végvári majdnem minden versének fordítása lelhető fel. Megítélésük megkönnyítésére ide iktatjuk Balassa Bálint: Vitézi ének c. versének néhány szakát és Ády Párisban járt az ősz c. versének teljes fordítását.

A) Soldiers, where be on earth
More loveliness and mirth
Than at a boundary-fort,
When there fain at springtide
Many sweet birds abide
With whom our hearts well accord.
The meadows give sweet scents
And kind dew the sky sends,
Dear to all hearts, young and old.

Oh, troops of the borders,
Of high praise the holders,
Lovely soldiers young and bold,
Who all the world over
Renowned are ev'rywhere,
Ever brave and true are called,
With good luck and gladness
God all your deeds shall bless
Like trees with fruit, thousandfold.

⁴¹ Schöpflin Aladár: Vasárnapi Újság 1917:4. szám és Huszadik Század 1917:1:145, valamint Babits: Irodalmi problémák, Athenaeum, 1917 és Gulyás Magyar Írók II: 870.

⁴² Imre Kálmán úr (Kolozsvár) gyűjteményében.

B) Yesterday into Paris Autumn stole,
On Saint Michael's way he flew noiselessly,
In canicule, below the soft-voiced leaves,
And there he met with me.

Sauntering I just went towards the Seine,
Small brush-wood songs were burning in my soul,
Smoky and sad, and funny, purple-deep,
About near death all.

Reaching me, Autumn quick whispered a word.
Saint Michael's way quivered as he spoke,
Zum, zum, were blowing all along the way
Some light leaves, full of joke.

One moment. Summer did not even start,
And laughing Autumn, from Paris had flown.
He was here... Only I know that he was,
Beneath the leaves that moan.

László Pál, világhíró magyar ujságíró is kísérletezett angol fordításokkal. A nyomtatásban megjelent⁴³ darabokról ítélve, nem sok sikerrel. Glasgowné Fodor Jolán, amerikai magyar író, számos Ady verset ültetett át angolba. Hazavágyás a napfény országából, Vér és arany címűek 1931-ben nyomtatásban is megjelentek.⁴⁴ Néhány más fordítása (Egy ócska konfliktusban, Párisban járt az ősz, A tenger ákom-bákoma, A fehér kendő és Páris az én Bakonyom címűek) kéziratban van.⁴⁵ Lehet, hogy ezek is utóbb megjelentek valamely amerikai folyóiratban.

Balogh Barna antológiája (Modern Magyar Lyrics. The First Selected English Edition of Present-day Hungarian Poems. London, Central European Literary Products, 1934. 47 lap) 1934-ben jelent meg s még akkor sem kellett volna nagyobb feltűnést, ha történetesen Kirkconnell Magyar Muse-a még nem jelent volna meg. Fordításai erőszakoltak, laposak és nem jelentenek fejlődést angol fordítás irodalmunkban. Kötete különben Feleki Sándor,

⁴³ German, French and English Translations of Poems of Andrew Ady. Páris, 1925. 23 lap. (Ady: Harc a Nagyúrral c. versének fordítását közli.) V. ö. még Nyolcórú Újság, 1938. dec. 25. 12. lap.

⁴⁴ Az Ember c. (New-York) amerikai-magyar folyóiratban.

⁴⁵ Saját gyűjteményemben.

Kosztolányi, Mécs, Zilahy, Nadányi Zoltán, Gáspár Jenő, Havas István, Szathmáry Zoltán, Kiss Menyhért, Méra Ferenc, Gyökössy Endre, Márai Sándor, Somlyó Zoltán, Osváth Eszter, Heltai Jenő, Szederkényi Anna, Tóth Árpád, Nemes István, Sik, Kula György, Babits Mihály egy-egy és Farkas Imre, Reményik Sándor, Falu Tamás két-két, valamint Ady hat versének fordítását tartalmazza.

Igen biztató ígélet az angol nyelvre fordított magyar költészet szempontjából Bonnerjea René műfordítói tevékenysége.⁴⁶ Bonnerjea évek óta tartózkodik Magyarországon s mint az Eötvös Kollégium meghívott angol előadójának alkalma volt megismerkedni a magyar irodalommal és megtanulni a magyar nyelvet. Ő az első fordító, aki valóban jól megtanult magyarul s fordításainál nem támaszkodott német, francia vagy prózai angol fordításokra (természetesen nem számítva a magyar származású fordítókat.)

Fenti összefoglalásunkban nem törekedhettünk teljeségre s ezért nem emlékeztünk meg néhány olyan fordítóról, kinek neve már szerepelt a szakirodalomban (pl. Ingram.) Viszont röviden bemutatunk néhány olyant, kit eddig nem ismertünk, mint pl. Kvassay, Glasgowné-Fodor Jolán, Békássy Gyöngyi. Még mindig marad éppen elég tennivaló ezen a téren, mert szórványos adataink arra mutatnak, hogy számos fordító eddig elkerülte a szakirodalom figyelmét (Pl. Torday Emil, Czöbel Minka.) Vázlatos áttekintésünk alapján is megállapíthatjuk azt, hogy 1830 óta nem volt olyan évtized, hogy legalább egy műfordító ne tevékenykedett volna magyar költők angol nyelven történő megszólaltatása terén. Ennek köszönhetjük azt, hogy ma 200 év magyar költői termését oly formában tudjuk az angol olvasó elé tárni, hogy az arról mind tartalom, mind forma szempontjából hű képet tud magának alkotni.

⁴⁶ Endre Ady, Translated from the Hungarian and with an introduction by René Bonnerjea. Vajna és Bokor, Budapest, 1941. 142 lap.

II. Bowring—Loew—Kirkconnell.

Bowring János⁴⁷ az első angol fordító, aki a magyar irodalmat megszeretve, bemutatja azt angol honfitársainak. Tudomásunk szerint őt megelőzően csak előttünk még ismeretlen fordítók kíséreltek magyar irodalmi alkotásokat angolba átültetni. Erre a feltevésre egyetlen adat nyújt támpontot s ez is majdnem egykorú Bowring antológiájával.⁴⁸ Bowring két önállóan megjelent kötetében mutatta be a magyar irodalmat az angolszász világnak fordításokban. Első könyve⁴⁹ nagyigényű mű, mert Csáti Demetertől Endrődi Jánosig 26 magyar költői egyéniséget akart bemutatni 96 fordításban. Ezen kívül részletes és a kor ismereteinek megfelelő képet fest a magyar nyelvről, mindegy hatvan lapon ismerteti a magyar irodalom fejlődését és a magyar nép (vagy ami jobban megfelel az angol kifejezésnek: népies) költészetéről ad tájékoztatást. Nyelvészeti és irodalomtörténeli fejtegetéseinek tárgyalása nem feladatunk. Különbösen sem foglalkozott ezekkel a kérdésekkel önálló kutatások vagy tanulmányok alapján,⁵⁰ hanem Romy, Károly kéziratban hátrahagyott dolgozatát⁵¹

⁴⁷ Sir John Bowring (1792—1872) az Encyclopaedia Britannica szerint (1926. 4. kötet, 349. lap) szorgalmasan foglalkozott idegen, különösen keleteurópai nyelvekkel és az irodalommal. »As a linguist he ranked with Mezzofanti« kivételt azonban össze kell vetni Kropf azon megállapításával, hogy Bowringnak pl. esze-ágában sem volt magyarul megtanulni. Széchenyi, aki 1832. évi angliai útja alkalmával megismerkedett vele, szédelgőnek tartotta (Bp. Szemle, 1903 (321. szám), 321. lap). Mindenestre orosz, spanyol, maláj, lengyel, cseh, szerb nyelvekből fordított gyűjteményeket adott ki.

⁴⁸ Poetry of the Magyars c. kötetének 134. oldalán olvassuk Szemere Pál Echo c. költeményének fordításához fűzött jegyzetében: »This is the only poem in the Magyar language of which I remember to have seen an English translation. It will be found in Toldy's Handbuch der Ungarischen Poesie, vol. II., P. 426.« Sajnos, Toldy sem ad bővebb felvilágosítást s ő is csak a Tudományos Gyűjtemény (1828. V. kötet 126. lap) nyomán közli.

⁴⁹ Poetry of the Magyars etc. by John Bowring etc. London, Printed for the Author etc. 1830. LXXXIII, 312 lap és Translations from Alexander Petöfi, The Magyar Poet. London, Trübner, 1866. VIII, 239 lap.

⁵⁰ Idézi (vagy talán Romy?) Gyarmati: Affinitas, 1799, Virág: Magyar Prosodia, 1820 stb. műveket.

⁵¹ Kropf: Budapesti Szemle, 1904 (335. szám) 273. lap.

és Toldy Ferenc útbaigazításait követte. Innen tájékozottsága és viszonylagos megbízhatósága. Csak viszonylagos, mert szövegét sűrűn tarkítják durva elírások és értelemzavaró sajtóhibák.

Tudjuk, hogy a magyar irodalmon kívül még több más nemzet irodalmával is foglalkozott s mint az »exotikus« nyelvek íróinak angolnyelvű tolmácsolója nevet vívott ki magának Angliában. A magyar költészet angol bemutatói között nem a legkiválóbb, de nem is a legrosszabb. Magyarul nem tudott s német fordításokat használt;⁵³ olyanokat, melyek már abban az időben közlézen forogtak vagy melyeket magyar barátai egyenesen számára készítettek. Tisztában volt a fordítás nehézségeivel, mert ezt írja egy helyen: » . . . it should not be forgotten that something of originality is lost by the transfusion of any thought into a different idiom.«⁵² Nyilván akkor azonban jogos öntudattal mutatott rá arra a körülményre, hogy munkájának, minden gyengéje ellenére, úttörő jelentősége van, mert ad legalább valamit egy olyan területen, melyen eddig még a kezdeményezések is hiányoztak.

A kötet végén közölt 64 u. n. népdalon⁵⁴ kívül Csáti Demeter 1, névtelen 1 (Szilágyi és Hajmási), Zrinyi Miklós 1, Faludi 4, Ráday 2, Orczy 1, Baróti Szabó 1, Virág 1, Ányos 3, Kazinczy 11, Dayka 2, Kis János 1, Kisfaludy Sándor 15 (Boldog szerelem 7, Kesergő szerelem 8 dal), Vitkovics Mihály 9, Csokonai Vitéz 3, Berzsenyi 6, Buzi Emil 4, Szemere Pál 4, Döbrentei Gábor 3, Kisfaludy Károly 3, Kócsey 2, Tóth László 2, Szentmiklóssy Alajos 5, Vörösmarty 2, Verseghy 4 és Endrődi János 1 költeményt közli. E jegyzéket átfutva talán csak Balassa Bálint és Ámádé László nevei hiányoznak és meglephet az a körülmény, hogy Szentmiklóssy öt költeménnyel szerepel,

⁵² Poetry of the Magyars, LXXVIII. lap.

⁵³ Mailath: Magyarische Gedichte, 1825 és Toldy: Handbuch der Ung. Poesie, 1828.

⁵⁴ Ezekkel és a későbbi népdalfordításokkal egy későbbi tanulmányunkban fogunk foglalkozni. Bowringnak Rummy küldött népdalszövegeket és Döbrentei is foglalkozott hasonló gondolatlaltal. Legalább is erre vall a Tudományos Gyűjteményben (1828. V. szám, 127. lap) közölt felhívása. Kropf szerint Bowring Döbrentei küldeményét nem kapta meg.

ugyan akkor Kőlcsey csak hárommal. A lefordított költeményeket vizsgálva megállapíthatjuk, hogy választása nagyban és egészben helyes volt. Kifogásainkat így összegezhethetjük. Faludi: Forgandó szerencse c. verse elkerülte figyelmét, ugyanígy Ráday: A török ifjú éneke is. Baróti-Szabó: Egy ledőlt diófához c. verse talán inkább helyén való lett volna, mint Az ökörszemről és a bagolyról c. Kisfaludy Sándor: Kesergő szerelem 90. és 126., valamint a Boldog szerelem 35. dala feltétlenül helyet kellett volna kapjon. Legszerencsétlenebb kézzel Csokonai költeményeit válogatta össze. Hiányzik A tihanyi echóhoz, A reményhez, Szerelemdal a csikóbőrös kulačshoz. Helyettük lefordítja a költő három⁵⁵ egészen jelentéktelen és csak másodsorban számításba jövő versét. Ez azonban csak annyira Bówing hibája, mint amennyire az ő érdeme a helyesen megválasztottak jelenléte. Ha nem is mondhatjuk, hogy vakon követte Toldy és Mailath választását (mert pl. a Kesergő szerelem 90. szerepel Toldy német gyűjteményében) minden esetre e két német fordítás-gyűjtemény döntően befolyásolta antológiája anyagának összeválogatását. Ez azonban nem is lehetett másképen, hiszen Bowring a magyar irodalmat nem tanulmányozta s így szerkesztői munkájában önálló értékelésként nem támaszkodhatott.

Második kötete⁵⁶ Petőfi két hosszabb⁵⁷ és 73 rövidebb költeményét tartalmazza. Ezek a fordítások sem jobbak, mint azok melyeket 36 évvel korábban közölt. Ezeknél mintául Kerényi német fordításait vette, ami nem volt szerencsés választás. Míg azonban korábban Toldy Ferenc jóakarattal és baráti elnézéssel bírálta⁵⁸ fordításait, most a Budapesti Szemle A. L. jelű bírálója⁵⁹ ugyancsak megnyomta tollát bírálatának megírásakor. »Sajnáljuk«, írja »hogy Petőfinek ily műkedvelői átültetésben kell megje-

⁵⁵ A számocza, Bacchushoz, Barátomhoz.

⁵⁶ Translations from Alexander Petőfi, the Magyar Poet. London, Trübner, 1866. VIII, 239 lap.

⁵⁷ Bolond Istók és János vitéz. Az utóbbi prózai kivonat néhány közbeiktatott verses részlettel.

⁵⁸ Tud. Gyűjt. 1830. VII. kötet. 96. lap.

⁵⁹ Bp. Szemle, 1881. új folyam, VII. 113. lap. (Arany László)

lennie az angol irodalom terén. Sajnáljuk, hogy a fordítás átnézegetése után Sir Bowringnak nemcsak magyarul tudását, hanem írói izlését és Petőfi szépségei iránti érzékét is kétségbe kell vonnunk, művéről pedig azt kell behajtanunk, bár soha ne látott volna világot... Talán egy sincs köztünk, melyben egy-egy olyan hiba ne volna, ami vagy az alapeszmén, vagy a költemény hangulatán nagy csorbát ne ejtene... Így kallanak el Petőfi eszméi, mire Kertbenyn át a messze nyugatra jutnak.

Bowringnak, mint fordítónak megítélése két szempontból történhet. Hűségesen tolmácsolja-e az eredetinek formáját, gondolatait és érzelmeit? Pusztán fordít-e, vagy érzik-e fordításain saját költői lendülete? Az első kérdésre válaszolva, alant közlünk néhány Bowring fordítást, a megfelelő magyar eredetivel együtt.

A) 60

Híres főrend nemzetében
Nincsen hiba természetben,
Jól hordozták, jól nevelték,
Volt is okuk, hogy kedvelték,
De nem tetszik, tudom mért.

Táncol, elmés, emberséges,
Törvénytudó, mesterséges,
Jámbor, józan, mértéktelen,
Takarékos, kellemes,
etc.

B) 61

Mint a szarvas, kit megére
A vadásznak fegyvere,
Fut, de későn, foly már vére,
Vérzik tőle a csere:
Úgy futok én a pár-szemtől,
A seb, melyem baljában.
Azik a föld keserveimtől
Lébam minden nyomában.
De hajh! mennél tovább érek,
Annál jobban gyúl a méreg,
S beljebb rögzik szívembe.
Futok, hajh, de vesztembe.

He is of illustrious name,

Free from spot, and free from blame,
Bred as noble minds are bred,
Leading, too as he was led:
Yet I love him not — and I
Know full well the reason why!

Witty, wise and honor'd, too,
Tasteful, learn'd, thro'and thro'.
Calm, courageous, just, urbane.
Courteous, ay! without a stain:
etc.

As the suffering hart confounded
By the lance that tears his veins,
Flies — in vain — for he is wounded,
Vainly flies to woods or plains:
Since thy piercing eye look'd thro' me,
So I flee — and vainly flee:
Still thy magic barbs pursue me —
I am wounded, maid! by thee.
And the wound but seems the stronger,
As my Flight is further — longer —
Smitten heart! alas! thy pain
Seeks relief or rest in vain.

60 Faludi: Felelő ének (The Answer).

61 Kisfaludy: Kesergő szerelem, 7. dal.

c)⁶²

Ültem csolnakomban
Habzó vizen,
Hallék zugni darvat
Röptébe fenn.
Röpülsz égi vándor,
Föld s víz, felett,
Vajha szállni tudnék
En is veled!

O'er th' unsteady wavelets
I my boat sped,
Heard the crane's wing fluttering
Over my head.
Thou, heaven's pilgrim, flying
O'er land and sea,
Would it were my privilege
To fly with thee.

A fenti részletek nem a legrosszabbak, hanem Bowring fordításainak átlagos színvonalát képviselik. Toldy Ferenc még azt írta e fordításokról, hogy ugyan szabadon fordít »de... érti azt, a, mi az eredetnek lelke lemásolni«. Észrevésszé, hogy Bowring néha félreérti az eredetit, de ez szerinte »csak azt mutatja, mily tökéletlenek a szerek, melyek nyelvünk értésére vezetnek.«⁶³ Ha Toldy Mailath német fordításaira gondolt, akkor joggal kárhoztatta a szerek tökéletlenségét. A Budapesti Szemle fentiekben már idézett bírálója Bowring Petőfi fordításait komoly vizsgálat tárgyává tette és annak eredménye ugyanaz volt, mint, amit mi is megállapítottunk a közölt részletek alapján. Bowring nem volt költő. Fordításai legjobb esetben átérzés nélküli fordítások.⁶⁴ Az eredeti érzelmeit és gondolatait ritkán, formáját elvétele tükrözi. Érdekes adalékkal szolgál a tragikus sorsú Bowring György kéziratos naplója⁶⁴ Bowring magyarországi értékeléséről, amikor azt írja fordításairól, hogy »they are denounced and Bowring looked upon as the executioner of the great Hungarian lyrical genius.«

Bowring jelentősége a magyar irodalom szempontjából valóban nem attól függ, hogy a műfordítói normáknak megfelelt-e vagy sem. Úttörő volt, az első gyenge szál, mely az újraébredő és fejlődő magyar költészetet a nyugattal

⁶² Kőlcsey: Csolnakon (Boat song).

⁶³ Tud. Gyűjtemény, 1830. VII. kötet 96. lap.

⁶⁴ My diary. Feljegyzés 1877 június 4-én.

⁶⁵ Kropf (Bp. Szemle, 1904, 335. szám, 273. lap) következtetni enged, hogy Bowring talán nem is maga készítette legtöbb fordítását, hanem tehetséges, szerény és szegény munkatársakat (pl. George Borrow) vett maga mellé s ezek vállán jutott irodalmi babérokhoz és magas kiüntetésekhez.

összekapcsolta. Fordításai hosszú évtizedekig szerepeltek az angolnyelvű folyóiratokban és antológiákban, még Amerikában is.⁶⁶

Loew N. Vilmos⁶⁷ a magyar költészet jelentősebb angolnyelvű fordítói között időrendben, jelentőségben és a lefordított költemények mennyisége tekintetében a második helyen áll. Magyar származása révén eredetiben olvashatta a fordításra kiszemelt műveket. Talán ezért ragaszkodott jobban az eredeti gondolataihoz és érzelmeihez, valamint formájához. Emellett azonban nem tudott a fordítói tökély oly fokára emelkedni, mint Kirkconnel, aki magyarul nem tud. Loew fordításain érzik, hogy nem kongeniális lélek művei. Ezt különben maga is érezte. »Some day, a true poet will translate Petőfi and Arany and Vörösmarty into English, one who will not be only a builder of verse — a rhymster, whose each line betrays his hard work in building up an English copy of the Magyar original, the Magyar lines which run smooth and swift and gently and forceful and graceful, appearing in their English garb — although true, faithful and loyal reproductions — forced and jerky.«⁶⁸ Jelentősége az, hogy kitágította azt a képet, melyet Bowring kezdett festeni, s melynek alapján az angolszász olvasó fogalmat alkothatott magának a magyar irodalomról.

Onállóan megjelent kötetében 110 magyar költő 473 különböző költeményét mutatta be. Lefordította Arany

⁶⁶ P. Parleur Magazine, London, 1851 vol. II. és Library of the World's Best Literature. Ancient and Modern. Hill & Co. New-York, 1896—1902. 31 kötet [Bowring Petőfi fordításai a 30. kötetben]. Arra az érdeklődésre, amit Bowring első magyar vonatkozású kötetének megjelenése keltett, jellemző azoknak az angol lapoknak jegyzéke, melyek a munkát ismerették és fordítás-részleteket közöltek. (Tud. Gyűjt. 1830. VII. kötet, 96. lap).

⁶⁷ L. N. V. született Pápán, 1847. Apja Loew Lipót szegedi rabbi. Szegeden járt iskolába, de azt hamarosan abba hagyva, elszegődött mezőgazdasági munkásnak. 1866-ban kivándorolt Amerikába. Eleinte fizikai munkával kereste kenyerét, de közben esti tanfolyamon ügyvédi oklevelet szerzett és ügyvédi gyakorlatot kezdett. 1922-ben halt meg. (Pásztor Árpád adatai Loew: Modern Magyar Lyrics c. posthumus kötetének előszavában).

⁶⁸ John Arany, etc. (New-York, 1914) Preface, pp. 8—9.

János két⁶⁹ és Petőfi Sándor három elbeszélő költeményét,⁷⁰ valamint Kiss József több hosszabb versét.⁷¹ Kötetéhez írt előszóiban megkísérelte felvázolni a magyar irodalom történetét, valamint az egyes írói egyéniségeket.⁷² Loew fordítói munkájáról nehéz egységes képet alkotni, mert sokat és sokszor fordított. Kisebb tanulmányain, drámái⁷³ és prózai⁷⁴ fordításain kívül tíz kötetben jelentek meg verses fordításai. Az egyes fordításokat állandóan javítgatta, változtatgatta (nem mindig szerencsés kézzel).⁷⁵ Köteteit nagy részben saját költségen, kis newyorki nyomdákban nyomatta s így azok bibliográfiai adatai pontatlanok.⁷⁶ Ehhez járul még az a nehézség is, hogy egyetlen magyarországi könyvtárban sem található fel minden munkája.⁷⁷

Hogy a későbbi kutatás munkáját némileg megkönnyítsük, a tuloldali táblázatban⁷⁸ összefoglaljuk Loew lírai műfordításait.

69 Toldi, Toldi estéje.

70 János vitéz, Bolond Istók, Apostolok.

71 Jehová, Dal a varrógépről.

72 Loew Xa, V—XX. lapok és Xd, 15—34. lapok.

73 Madách, Ember tragédiája.

74 Mikszáth, Jókai.

75 Xé, Preface. Többi között ezt írja: »In the light of candid criticism the contents have been carefully revised.«

76 A megjelenések időpontját ma már alig lehet megállapítani teljes bizonyossággal.

77 Ugyanezt állapítja meg Gál István is idézett munkájában. Ma már a hiányok pótlása gyakran áthidalhatatlan akadályokká ütközik.

78 Az oszlopok élén álló kisbetűk a III. és IV. rész hasonló jelzéseire utalnak. Ebből és a IV. részből hiányoznak Loew azon munkái, melyek ugyan Xg 2. lapján fel vannak sorolva, de fel nem lehetők. Ezek Kiss József: Jehová, u. a.: Song of the Sewing Machine és Magyar Lyrics. Translations made for the anniversary number of Dongo. Az is lehet azonban, hogy ezek nem önállóan jelentek fordítások. Az utolsó azonos lehet Xh tartalmával.

Író neve	a 1881	b 1837	d 1893	é 1908	f 1912	g 1914	h 1926
Ábrányi Emil		2	7	7			
Ábrányi Kornél			1	1			
új. Ábrányi Kornél		1	2	2			
Ady Endre							7
Arany János	8	13	24	24		26	
Babits Mihály							2
Balogh Zoltán			1	1			
Benedek Elek							1
Berzsenyi Dániel		2	2	2			
Bajza József	2	5	5	5			
Bartók Lajos			3	3			
Berecz Károly			1	1			
Boruth Elemér			1	1			
Bozay Pál			1	1			
Bródy László							1
Buday László			1	1			
Bulla János			2	2			
Csáktornyai Lajos		1	1	2			1
Csizmadia Sándor			1	1			
Csukási József			1	1			
Czuczor Gergely	1	2	2	2			
Dalmady Viktor		2	4	4			
Dengi János			1	1			
Döbrentei Gábor			1	1			
Dömötör Pál			2	3			
Dóczy Lajos		1	2	2			
Endrődi Sándor			7	8			
Eötvös József br.	3	4	5	5			
Erdélyi János	1	2	3	3			
Farkas Imre							1
Földváry János			1	1			
Garay János	3	3	4	4			
Gáspár Imre			1	1			
Gellért Oszkár							1
Greguss Agost			2	2			
Györy Vilmos			3	3			
Gyulai Pál		9	16	16			
Heltai Jenő			1	1			
Herepei Ottó			2	2			
Iduna (Szász Károlyné)			2	2			
Ignotus Pál							2
Inczedy László			2	2			
Jakab Ödön			3	3			
Jámbor Pál (Hiador)			1	1			
Jókai Mór	1		1	1			
Juhász Gyula							1
Nevesi József			1	1			
Kemény György							3
Kéri Gyula			1	1			
Kisfaludy Károly	1	1	5	5			
Kisfaludy Sándor		4		4			
Kiss József	1	2	7	7			
Kistelki Edward							2
Komocsy József			3	3			
Kölcsey Ferenc	2	3	4	4			
Kozma Andor			3	3			

Író neve	a 1881	b 1887	d 1899	é 1908	f 1912	g 1914	h 1926
Kozma Endre							2
Kunoss Endre			1	1			
Lamperth Géza							1
Lauka Gusztáv			1	1			
Lévay József		3	7	7			
Lisznyai Kálmán			1	1			
Makai Emil			2	2			1
Márkus Miklós		1	2	2			
Névy László	1	1	1	1			
Nyilas Samu			1	1			
Palágyi Lajos			1	2			
Pap Endre		1	3	3			
Pásztói (Keszler József)			1	1			
Pásztor Árpád							3
Patai József							1
Petőfi Sándor	45	48	16	66	102		25
Pósa Lajos			1	1			
Prém József			1	1			
Radó Antal			4	4			
Rákosi Jenő		1	1	1			
Rédey Tivadar							1
Rónay István			2	2			1
Rudnyánszky Gyula			5	5			
Sárosy Gyula		1	2	2			
Sas Ede							2
Somlyó Zoltán							1
Szász Béla			2	2			
Szász Gerő			3	3			
Szász Károly	2	7	12	11			
Szabó Sándor			2	2			
Szabolcska Mihály			4	4			3
Szalay Fruzsina			2	2			
Reviczky Gyula			1	1			
Szécskay György							1
Szemere Miklós			2	2			
Szentessy Gyula			1	1			
Szomory Károly			1	1			
Tárkányi Béla			1	1			
Tolnai Lajos		1	2	2			
Tompai Mihály	1	4	11	8			
Törkös László		1	3	3			
Tóth Endre			2	2			
Tóth Kálmán	1	6	10	10			
Ujvárdy Géza			2	2			
Vachott Sándor		2	3	3			
Vajda János		1	5	5			
Váradi Antal	1	1	2	2			
Vétesy Gyula			1	1			
Vörösmarty Mihály	7	19	24	24			
Wohl Janka			1	1			
Zempléni Árpád							1
Zichy Géza gróf		1	4	4			
Zilahy Károly			1	1			
Zoltán Vilmos			1	1			

Amint a fenti kimutatásból is látható, Loew fordítói tevékenysége mennyiségileg igen eredményes volt. Kettős vonalon dolgozott. Teljes képet akart adni az egész magyar költészetéről és ugyancsak teljes képet egyes kimagasló költői egyéniségekről. Ez utóbbi vonatkozásban Petőfi és Arany költői profilját egy-egy önálló kötetben mutatta be (Xf, Xg) s tervbe vett egy, Vörösmarty kötetet is.⁷⁹ Ez utóbbi azonban már nem jelent meg.

Loew mint fordító általában úgy jellemezhető, hogy van néhány szerencsés pillanatban fogant darabja, azonban nem hivatott, inkább termékeny és telkes fordító. Sikeresebb fordításai a lírai költemények között vannak. Például a következő Kisfaludy-részlet igazán bájos:

The world, indeed, looks otherwise
I view it in another way;
Things are transformed before my eyes;
My Poems suit a different day.
My feelings find a channel new,
My soul now takes a varied flight;
My being fresh aims must pursue;
And my whole nature changes quite.⁸⁰

Igen jól sikerült ez a részlet is:

Oh no! that is not death which death we call,
When on our coffin clods of earth do fall;
That is not death, when o'er us shadows creep
And mouldering, we are laid in endless sleep;
Nor call that death when for us others shed
Tears, true or false, over our narrow bed.
Ah! that is death and that is death alone,
When we our own existence do bemoan.

Ay, ay! we often die, more often than
The swift brook-bubbles o'er the pebbles can:
They burst and, changing form, come forth again;
Death in the graveyard doth not solely reign.
Even, here in life, so die we oft are fain;
Feel we have long been dead, yet hand and brain
Work still and move. This is not life we know;
'T will but removal be when hence we go.⁸¹

⁷⁹ »I am now completing my volume of translations of Michael Vörösmarty« (Xg, 7. lap).

⁸⁰ Kisfaludy: Boldog szerelem 16. dal (Xe).

⁸¹ Tóth Kálmán: Halál (Death) Xa, 109. lap.

Néha meglepően sikerül visszaadni az eredeti mértékét:

The sun hath almost run his course;
Over hill and vale is shade —
Hero Bor bestrides his horse,
»Farewell, sweet and pretty maid». ⁸²

Vagy:

The night is dark and close,
The south-wind fiercely blows;
O'er Buda's tower high
The weather-cock doth cry
And sharply shriek aloud. ⁸³

Loew két legsúlyosabb hibája az erőszakolt mondat-szerkezet és szókincének hézagos volta. Ezen állítás igazolására álljon a következő Kisfaludy részlet:

As the stag whose wound is deadly —
From the hunter's shot so true —
Flees too, late, his blood runs redly
Till the streamlet takes its hue. ⁸⁴

Minden során érezni, hogy keresi a szavakat és erőszakolt nyelvtani alakokat használ, mert küzd a rímmel és versmértékkel. Loew meglehetősen alakítgatta, javítgatta fordításait, ezzel azonban ritkán érte el a kívánt eredményt, sőt gyakran ártott.

A)

The rosebush shakes because
A bird on its twig flew;
My own soul shakes because
I think, my dear of you!
I think my dear of you,
My darling, charming maid,
Thou art the richest gem
My God has ever made.

B)

The rosebush trembled when
A bird on its twig flew;
My own soul trembles when,
I think my dear of you,
I think my dear of you,
My darling, charming maid,
Thou art the richest gem
My God has ever made.

C)

The rosebush stirs because
A little bird to it flew,
My soul is stirred because
I am thinking of you

I am thinking of you
My dear little maid,
You are the richest gem
My God ever made. ⁸⁵

⁸² Arany János: Bor vitéz (The hero Bor) Xa, 78. lap.

⁸³ Arany János: V. László (Ladislaus V.) Xa, 68. lap.

⁸⁴ Kisfaludy: Kesergő szerelem, 7. dal (Xe).

⁸⁵ Petőfi: Reszket a bokor (A: Xa, B: Xe, C: Xh).

Azt láttuk már, hogy Bowring bírálói, különböző korokban nem egyformán értékelték működését. Loew esetében ugyanez történt. A Xa megjelenésekor a Bp. Szemle bírálója, talán éppen Gyulai Pál azt írta, hogy »általában és egészben a versek tartalma és értelme elég híven van visszaadva. Vaskos hiba . . . szándékos rontás nem sok van». Azonban »megrontják kisebb eltérések, melyekkel csaknem minden találkozunk . . . Megmarad a költemény, egészben és nagyjában, de a finom részletek, a fény és szín az mint oda.«⁸⁶ E bírálat Arany Agnes Asszony c. versének fordítását mutatja be és boncolgatja, mint Loew fordítói önkényének legfényesebb bizonyítékát. Ezzel szemben ugyancsak a Bp. Szemle m. k. jelű bírálója Xd-ről írva,⁸⁷ ugyanezt a verset, mint Loew legjobb fordítását emeli ki. Ezt a véleményt osztja Rózsa Dezső Xg-ről írt bírálatában is.⁸⁸ Az EPhK-ben I. h.⁸⁹ Xg-ről írva, úgy véli, hogy »Loew verselése könnyű és folyékony, fordítása híű és legtöbb esetben híven tükrözi az eredeti hangulatát.«⁹⁰

A fentiekben elmondottakat összegezve, megállapíthatjuk, hogy Loew, méreteiben hatalmas, fordítói tevékenysége nagy nyilvánosságot biztosított a magyar költészetnek az angolszász világban. Tevékenysége nem tette fölöslegessé az utána következő fordításokat, mert csak ismeretközlésre s nem gyönyörködtetésre nyújtott alkalmat. Hatása talán nem volt oly tartós és széleskörű, mint Bowringé, s ez Kirkconnell fellépésének tulajdonítható. Kétségtelen az is, hogy hazai értékelése jelentősége alatt maradt, míg angolszász barátai⁹¹ nem egy esetben túlértékelték. Véleményünk szerint Loew, Bowring és Kirkconnell között, a magyar irodalomfordítás egyre emelkedő görbéjén a középhelyet foglalja el s ezzel az értékeléssel az őt joggal megillető helyre állítottuk.

*

⁸⁶ 1882, 478. lap.

⁸⁷ 1899, 154. lap.

⁸⁸ 1915 (460. szám), 158. lap.

⁸⁹ 1915, 360. lap.

⁹⁰ V. ö. még Schöppflin Aladár, Nyugat 1915:I:161. lap.

⁹¹ Charles Cunningham, What I Saw In Hungary, Jarrolds, London (1931).

Kirkconnell Watson⁹² kanadai egyetemi tanár, kb. 1927 óta foglalkozik magyar irodalmi tanulmányokkal. Figyelmét a magyar irodalom felé Bácskai Payerle Béla, a Kanadai Magyar Ujság szerkesztője és neje, Putnik Lulu neves kanadai hangverseny-zongoraművész irányította, akik magyarul tanígtatták és magyar költeményeket angol prózára fordítottak s így számára a magyar irodalmat hozzáférhetővé tették. Első fordításai más európai nyelvekből fordított versekkel együtt láttak napvilágot a *Western Home Monthly* c. kanadai folyóirat 1927. évfolyamában *An Outline of European Poetry* cím alatt. 1928-ban megjelent *European Elegies* című kötetében és két évvel később napvilágot látott *The European Heritage* c. munkájában is közölt magyarból fordított költeményeket. 1931-ben jelentek meg első fordításai a *Slavonic and East European Review*-ban,⁹³ melyek már magvát képezték — korábban megjelent fordításokkal együtt — *The Magyar Muse* c. antológiájának.⁹⁴ Ez a kötet 71 magyar költő 121 versének angol fordítását tartalmazza, valamint a magyar irodalomtörténetnek 11 lapnyi összefoglalását. A *Napkelet* K. M.⁹⁵ jelű bírálója szerint

⁹² Szül. 1895, Kanada. Apja Thomas K. neves kanadai pedagógus. A kingstoni Queens egyetemen és az oxfordi egyetemen végezte tanulmányait. 1922-ben a winniepei Manitoba egyetem tanára lett, 1930-ban már nyilvános rendes tanár és a klasszika-filológiai intézet igazgatója. 1938-ban a hamiltoni Mc. Masters egyetemre hívták meg s jelenleg is ott működik. Klasszika-filológiai tanulmányain kívül több európai nyelvvél foglalkozott és fordított angolra költeményeket. Ilyen vonatkozásban megemlíthetők következő önálló kötetei: *The North American Book of Icelandic Verse* (Carrier, New-York, 1930. 228 lap), *A Golden Treasury of Polish Lyrics* (Winnipeg, 1936.), *European Elegies* (Ottawa, 1928.). Más szintén önállóan megjelent művei közül kiemelhető: *The European Heritage* (New-York, 1930.), *The Tide of Life and Other Poems* (Ottawa, 1930.), *The Eternal Quest* (Winnipeg, 1934.), *A Canadian Headmaster* (Toronto, 1935.). Kanadai, egyesültállamokbeli és angliai tudományos társulatokon kívül francia, izlandi, lengyel és magyar irodalmi társaságok választották tagjukká.

⁹³ A Magyar Miscellany (Vol IX, No 27). Ezt később még két másik közlemény követte ebben a folyóiratban: vol. XVI, No. 47 és 48.

⁹⁴ *The Magyar Muse, An Anthology of Hungarian Poetry 1400—1932*, by W. K. Foreword, by Mr. Francis Herczeg of the Hungarian Academy, Kanadai Magyar Ujság, 1933. 222 lap.

⁹⁵ 1934, 26. lap.

ezen összefoglalás »tömörre fogott, de kitűnően áttekinthető, teljes tájékoztatást adó tanulmány, lírai költészetünk fejlődéséről«. Egyébként ugyanezen bírálókat szerint K. kötetete »a magyar költészet lelkéről igen hű, igen kifejező képet ad... A kötet összeválogatása tudásra, ízlésre és tapintatra vall... A fordítások szépsége sokszor egészen meglepő... Olykor ... az eredetinek nemesak formáit, de egész zenéjét is szinte bravúrosan adja vissza.« A Nyugat szerint »... kevéssé esik a műfordítók szokványos hibájába, hogy saját képére uniformizálja a verseket..., fordítása néhol egészen virtuóz és fejlett verstechnikáról tesz tanúságot.«⁹⁶ Kirkconnell fordításai természetesen azért oly jók, mert nemcsak fordító, hanem maga is költő.⁹⁷ Önállóan megjelent versei általános elismerést arattak s Kanada legjobb költői közé sorolják. Fordításai között vannak gyengébb darabok és nem egy helyen nyilvánvaló az, hogy az eredeti szöveget nem értette meg. Az egyes költőket bemutató rövid bevezetésekben nem egyszer találunk hibás adatokat. Mindezek azonban könnyen javíthatók s a fordítások értékét nem szállítják le. Igazat kell adnunk egyik bírálójának,⁹⁸ aki irodalmi jelentőségű antológiának nevezte a Magyar Műset. E kötetét különben hamarosan teljesen elfogyott s különösen a magyar irodalmi körök biztatására Kirkconnell egy kétkötetes második kiadás előkészítését vette tervbe. Ennek anyagát már magyar irodalmi körök tanácsai alapján állította össze. Kirkconnell rendkívül gyorsan dolgozott s az új fordítások legnagyobb része 1939-re elkészült. Többet nyomtatásban is megjelentetett.⁹⁹ Mire azonban a kézirat nyomdába kerülhetett volna, a világot lángba borította a második világháború. Az anyag azonban együtt van s a háború után remélhetőleg semmi akadályja sem lesz annak, hogy a közönség elé kerüljön.

⁹⁶ Nagypál István, 1933: II: 90. lap.

⁹⁷ London Times Literary Supplement a Magyar Műset-ről írva ezt mondta: »Verse translation with him is not, as it too often tends to be, merely a linguistic or metrical exercise, but a source of genuine poetry.«

⁹⁸ (K. M.) Napkelet, 1934, 26. lap.

⁹⁹ The Slavonic and East European Review, 1938 és Young Magyar American 1936-39.

Nagy jelentősége van Kirkconnell Arany Buda halála fordításának is.¹⁰⁰ Butler és Loew sikertelen, illetve hiányos kísérletezései után végre Arany az őt megillető helyre jutott az angol fordítás-irodalomban. Kirkconnell e fordításhoz írt előszavában kiválóan jellemzi Aranyt, mint epikust és irodalmi jelentőségét. Hazai és külföldi bírálói részéről egyaránt elismerésre talált.¹⁰¹

Noha Kirkconnell még koránt sem fejezte be magyarvonalozású fordítói tevékenységét, máris jelentős és megérdemelt elismerésekben részesült. A Petőfi Társaság tiszteleti, a Kisfaludy Társaság levelező tagjának választotta. Elnyerte a Magyar Pen Club első díszérmét¹⁰² és a debreceni Tisza István Tudományegyetem a magyar kultúra és a magyar irodalom külföldi megismertetése terén szerzett érdemei elismeréséül tiszteletbeli doktorrá avatta 1938-ban, magyarországi tartózkodása alkalmával.¹⁰³

III. Irodalom és kulcs a fordítások jegyzékéhez.

Balogh, Barna. Modern Magyar Lyrics. The first selected English edition of present day Hungarian poems. London, Central European Literary Products, 1934. 47 lap.

(Jelzete a jegyzékben: I.)

Barton Catts, Charles. Honművész, 1834, 638. lap.
Társalkodó, 1838, 22-3.

Fest. Angolok Magyarországon a reformkorban.

Blumberg Henrik és Gusztáv. Prose and Poetry. Williams and Norgate, 1934.

Hegedűs Adám, Magyarság, 1934, 113. szám.

Wéber Tibor, Pester Lloyd, 1934, 118. szám (Abendblatt).

(Jelzete a jegyzékben: II.)

Bonaerica, René. Endre Ady. Poems. Translated from the Hungarian and with an introduction by. Vajna, Budapest, 1941. 142 lap.

(Jelzete a jegyzékben: XV.)

¹⁰⁰ The Death of King Buda, Benjamin Franklin Bibliophile Society, Cleveland, 1936. XVIII, 159. lap (Berczik Árpád jegyzeteivel).

¹⁰¹ Irodalomtört. Közl., 1937, Slavonic and East European Review, 1938: January és Young Magyar American, 1937: 1. szám.

¹⁰² Silvino Gigante, olasz és Olaf Lundgren, svéd íróval egyidőben, 1938-ban.

¹⁰³ Nemzeti Újság, 1938 július 29., 8. lap.

Békassy Györgyi. A Book of Hungarian Poetry, 1925 (Kézirat).

(Jelzete a jegyzékben: XVIII.)

— — Végvári versek. (Kézirat.)

(Jelzete a jegyzékben: XIX.)

Bowring, Sir John. Poetry of the Magyars. Preceded by a Sketch of the Language and Literature of Hungary and Transylvania. London, 1930. LXXXIII, 312 lap.

Tudományos Gyűjtemény, 1830, VII. kötet 96. lap.

The Gleaner (Hamburg), 1830, 213. szám.

(Jelzete a jegyzékben: III.)

— — Translations from Alexander Petőfi the Magyar Poet. London, Trübner, 1866. VIII, 239. lap.

Yolland, Egy angol Petőfi fordítás. Képes Folyóirat, 1904: II:685.

Vadnay Károly, Sir John Bowring. Hon, 1866 december 15.

György Endre, Sir John Bowring. Reform, 1872, 329.

Kropf Lajos, Sir John Bowring. Budapesti Szemle, 1904 (335. szám), 273. lap.

Farkas Gyula, Magyar Romantika (255, 269. lap).

Horváth János, Magyar irodalmi népiesség (136. lap).

Kropf Lajos, Széchenyi István angol ismerősei. Budapesti Szemle, 1903 (321. szám).

Horváth János, Haj, szél, szem. Irodalomtörténet, 1918, 172. lap. Fővárosi Lapok, 1872 december 1.

Uj Idők, 1899 július 31.

Igazmondó, 1868 június 14.

Magyarország és a Nagyvilág, 1872, 50 (arckép).

Vasárnapi Újság, 1872, 49 (arckép).

Hazánk és a Külföld, 1876, 79. 1867, 2.

Budapesti Szemle, 1881 (új folyam, VII.), 113. lap.

(Jelzete a jegyzékben: IV.)

Browning, George. Miklós Ödön, Pesti Napló, 1877 július 31.

Pesti Napló, 1877 augusztus 3.

Butler, E. D. Hungarian Poems and Fables for English Readers. Selected and Translated by E. D. B., London, Trübner, 1877. VI, 88 lap.

Budapesti Szemle, 1877, 432.

Budapesti Szemle, 1877, 426.

Vasárnapi Újság, 1877, 299, 315, 683.

Fővárosi Lapok, 1877 szeptember 26., október 23.

Pesti Napló, 1877 február 8.

(Jelzete a jegyzékben: VI.)

The Legend of the Wondrous Hunt. By John Arany. With a few Miscellaneous pieces and folk songs. Translated from the Magyar by E. D. B., London, Trübner, 1881, V (2) 69 lap.

Vasárnapi Újság, 1881, 140. 1879, 6 (arckép).

Egyetemes Phil. Közl., 1881, 258.

Budapesti szemle, 1881, 476.

Magyarország és a Nagyvilág, 1879, 8 (arckép).

(Jelzete a jegyzékben: VII.)

Fuller, F. W. Evadne and Other Poems. A Handful of Verse, Original and Translated By F. W. Fuller. London, Kegan Paul, 1894. 112 lap.

(Jelzete a jegyzékben: VIII.)

Kirkconnell, Watson. The Magyar Muse. An Anthology of Hungarian Poetry 1400–1932. Edited and Translated by W. K. Winnipeg, Kanadai Magyar Újság Press, 1933. 222 lap.

Napkelet, 1934, 26.

Morning Express, 1933, 49. szám.

Ungarische Jahrbücher, 1933, 381.

Nemzeti Újság, 1933, 171. szám.

Élet, 1933: 183.

Nyugat, 1933: II: 90.

Nouvelle Revue de Hongrie, 1933, 863.

Képes Krónika, 1933: 136. 29.

Protestáns Tanügyi Szemle, 1933, 258.

Magyarság, 1933, 171. szám.

Irodalomtört. Közl. 1937.

Slav. and East Europ. Rev., 1938, January.

(Jelzete a jegyzékben: IX.)

Loew, William. Gems from Petöfi and Other Hungarian Poets Translated with a Memoir of the Former and a Review of Hungary's Poetical Literature by W. L. New-York, 1881. XX, 126. lap.

Vasárnapi Újság, 1882, 60 és 1881, 702.

Pesti Napló, 1881 október 24.

Fővárosi Lapok, 1882 január 19.

Budapesti Szemle, 1882, 478.

Budapesti Szemle, 1899, 154.

Irodalomtörténet, 1923, 69.

(Jelzete a jegyzékben: Xa.)

-- -- Magyar Songs. Selections from Modern Hungarian Poets. New-York, Samisch and Goldman, 1887. 248 lap.

Budapesti Szemle, 59. kötet, 134. lap.

(Jelzete a jegyzékben: Xb.)

-- -- Magyar Poetry. New-York, 1899.

(Jelzete a jegyzékben: Xd.)

-- -- Magyar Poetry. Selections from Hungarian Poets. Translated by W. L. New-York, Amerikai Magyar Népszava, 1908. 510, XI. lap.

Hungary, 1909 február 1.

Újság, 1909 február 13.

(Jelzete a jegyzékben: Xe.)

-- -- Alexander Petöfi: The Apostle, Child John, Simple Steve, Cypress Leaves from the Grave of Dear Ethel. Selected Lyrics. Translated by W. N. L. New-York, 1912. 297, 4 lap.

(Jelzete a jegyzékben: Xf.)

-- -- John Arany: Toldi, Toldi's Eve, Ballads, Selected Lyrics. Translated from the Hungarian of John Arany by W. N. L. of the New-York Bar. New-York, The Co-operative Press, 1914. 192 lap.

- Loew, William. Budapesti Szemle, 1915 (460. szám), 158. lap.
Nyugat, 1915:II:161.
Egyet. Phil. Közl., 1915, 360.
Irodalomtörténet, 1915, 351.
Uj Idők, 1915, 6. szám.
(Jelzete a jegyzékben: Xg.)
- — Modern Magyar Lyrics. Selected Gems from Alexander Petöfi and other Modern Hungarian Poets. Budapest, Wodianer, 1926. 107 lap.
(Jelzete a jegyzékben: Xh.)
- Page, G. A. Zempléni Árpád: Turanian Songs. Legendary and Historical Hero Songs. Translated into English by G. A. P. Budapest, Franklin, 1916. 176 lap.
(Jelzete a jegyzékben: XI.)
- Phillips, Henry Jr. Selections from the Poems of Alexander Petöfi. Translated by Henry Phillips Jr. Philadelphia, Privately, 1885. 31 lap.
(Jelzete a jegyzékben: XIIa.)
- Vályi Nóra és Stuart M. Dorothy. Magyar Poems. Selected and Translated from the Hungarian with Biographical Notes. ... London, Marlborough, 1911. 108 lap.
Hungary, 1912, 7 és 1913, 8.
(Jelzete a jegyzékben: XII.)
- Wékey, Zsigmond. A Grammar of the Hungarian Language... and Specimens of Hungarian Poetry by W. S. London, Saunders, 1852. XII, 149.
Egyet. Phil. Közl., 1904, 265.
(Jelzete a jegyzékben: XIV.)

ABRANYI EMIL

Az amerikai magyarokhoz
To the American Hungarians
Loew, XdÉ

Babérfa
A laurel tree
Loew, XdÉ

Contra vim mortis
I am
Loew, XdÉ

(Egy virághoz?)
To a flower
Kirkconnell, IX

Királyok násza
Royal wedding
Loew, XdÉ

Magyar nyelv
To Magyar tongue
Kirkconnell, IX

Mosoly
Smiling
Loew, XdÉ

Nagy-pénteken
Good Friday
Loew, XdÉ

A pillangó halála
The death of the butterfly
Loew, XdÉ

(A század hívása?)
Call of the century?
Hungary 1913: 239

IV.*

ABRANYI KORNÉL

Felejteni
To forget
Loew, XdÉ

Király és költő
The king and the poet
Loew, XdÉ

Névtelen hősök
Nameless heroes
Loew, XdÉ

ADY ENDRE

Adám, hol vagy?
Adam, where art thou?
Loew, Xh

Add nekem a szemeidet
Thy dear eyes
René Bonnerjea, XV

Adja az Isten
God grant us
René Bonnerjea, XV

Aki helyemre áll
Is it possible?
René Bonnerjea, XV

Anya és lánya
Mother and daughter
René Bonnerjea, XV

Asszonyok a parton
Farewell to women
René Bonnerjea, XV
Women on the shore
Kirkconnell, Young Magyar
American, 1938

* *Megjegyzés:* Az alanti jegyzékben felsorolt 190 magyar író, 982 különböző verse az írók, az egyes írókon belül pedig a verscímek kezdő betűjének abc rendjében következik egymás után. A magyar címet követi az angol cím, a fordító neve és a fordítás lekönyvelésére utaló jelzés (az utóbbi megegyezik a III. rész irodalmában használt jelzéssel). Ahol a magyar cím bizonytalan, ott azt zárójelbe helyeztük és kérdőjellel láttuk el. Ahol a magyar címre következtetni nem lehet, ott a cím helyén kérdőjel áll. Az ismeretlen fordító jelzésére *f. n.*, az író nevének ismétlésére két vízszintes vonás szolgál.

ADY ENDRE

Becéző, simogató kezéd
Tender, caressing hands
René Bonnerjea, XV

Békesség ünnepe
On the festival of peace
Julia Glasgow, Az Ember (New-York), 1931

(?)
A coming of age
Kirkconnell, IX

Csend herceg
Good Silence Prince
Békássy, XVIII

Cseng az élet
Life is tinkling
René Bonnerjea, XV

Csókpalota
The sleeping kissing palace
Loew, Xh

Délibáb-ösöm Kőd-városban
My Ancestor Fata-Morgana
Békássy, XVIII

Divina Comoedia
Divine Comedy
René Bonnerjea, XV

Egy ismerős kis fiú
A familiar lad
René Bonnerjea, XV

Egy ócska kocsiban
In an ancient carriage
Julia Glasgow, kézirat

Elégedetlen ifjú panasza
A discontented youth's complaint
René Bonnerjea, XV

(Első szeretőm ölében?)
Upon the lap of my first love
Loew, Xh

ADY ENDRE

Az eltévedt lovas
The lost rider
René Bonnerjea, XV

Az én két asszonyom
My two loves
René Bonnerjea, XV

A fajok cirkuszában
Circus of races
René Bonnerjea, XV

Fedjük be a rózsát
Let us cover the roses
Balogh Barna, I

A fehér kendő
The white kerchief
Julia Glasgow, kézirat

A fehér lótzusok
The white lotus-flowers
René Bonnerjea, XV

Fekete hold éjszakáján
Rise, ebony moon
René Bonnerjea, XV

Félig csókolt csók
A half-kissed kiss
René Bonnerjea, XV

Finita
Finita
René Bonnerjea, XV

A föl-földdobott kő
The thrown-up stone
René Bonnerjea, XV
A stone thrown up and up
Békássy, XVIII

(Folyamtól a tengerig?)
From the river to the sea
Kirkconnell, IX

ADY ENDRE

A Gare de l'Est-en
Gare de l'Est
René Bonnerjea, XV

Góg és Magóg
Gog and Magog
René Bonnerjea, XV

A grófi szérűn
The count's barn
René Bonnerjea, XV

Ha holtan találkozunk
Meeting beyond death
René Bonnerjea, XV

Hajh, élet, hajh!
Oh, life, oh!
René Bonnerjea, XV

A halál automobilján
On death's auto
René Bonnerjea, XV

A halál lovai
Steeds of death
René Bonnerjea, XV

A halál rokona
The relative of death
René Bonnerjea, XV

(Harc a nagy úrral?)
The fight with the great Lord
László Pál, Deutsche, französische und englische Ady Übersetzungen von P. L. Paris, 1925

Hazavágyás Napiény-országból
Nostalgia
Julia Glasgow, Az Ember (New-York), 1931

Hepehupás, vén Szilágyban
In old rugged Szilágy-county
Békházy, XVIII

ADY ENDRE

Híven sohase szerettem
Always make-believe
René Bonnerjea, XV
I never loved truly
Loew, Xh

A holnap élébe
On towards tomorrow
René Bonnerjea, XV

A Hortobágy poétája
The unknown poet
René Bonnerjea, XV

A hotel-szobák lakója
The hotel-man
René Bonnerjea, XV

Igy van magyarul
Such are Hungarians
René Bonnerjea, XV

Az Illés szekerén
In Elijah's chariot
René Bonnerjea, XV

Ima Baál istenhez
Prayer to Baal
René Bonnerjea, XV

Isten a vigasztalan
God the disconsolate
René Bonnerjea, XV

Júdás és Jézus
Judas and Jesus
Kirkconnell, IX
Kirkconnel, Young Magyar American, 1938

A Kalota partján
On Kalota's shores
René Bonnerjea, XV

ADY ENDRE

A könnyek asszonya
The lady of tears
René Bonnerjea, XV
The woman with the tears
Balogh Barna, I

Lédával a bálban
At the ball
René Bonnerjea, XV

Lelkek a pányván
Souls on the halter
Békássy, XVIII

Magyar Messiások
The Magyar Messiahs
Kirkconnell, IX
Kirkconnell, Hungarian Quarterly,
1937, Vol. III: 3

A magyar ugaron
On the Magyar fallow
Kirkconnell, Young Magyar Ame-
rican, 1936
Kirkconnell, Hungarian Quarterly,
1937

Meg akarlak tartani
Mine for ever
René Bonnerjea, XV

A meghívott halál
Death, invited death
René Bonnerjea, XV

Megölettem egy pillangót
May beauty die
René Bonnerjea, XV

A menekülő lovas
The fleeing rider
René Bonnerjea, XV

A mese meghalt
The tale died
René Bonnerjea, XV

ADY ENDRE

Mondjam el szóban?
How shall I...
René Bonnerjea, XV

A nagy Pénztárnok
The great cashier
Balogh Barna, I

Nekünk Mohács kell
We need defeat
René Bonnerjea, XV

Nem, adom vissza
Not thy eyes
René Bonnerjea, XV

A Nincsen himnusza
A hymn of nihility
Loew, Xh

Oh, nagyszerű szereltem
Oh, superb love!
René Bonnerjea, XV

Az ős kaján
Old ancestor envy
René Bonnerjea, XV
The ancient knave
Békássy, XVIII

Páris, az én Bakonyom
Paris, my Bakony
Julia Glasgow, kézirat

Párizsban járt az ős
Autumn came to Paris
Kirkconnell, Morning Express,
1933: 78.

Kirkconnell, IX
Autumn slipped into Paris
Julia Glasgow, kézirat
Autumn was in Paris
Békássy, XVIII

Pénz a remeteségben
Money in the hermitage
Balogh Barna, I

ADY ENDRE

A perc-emberkéek után
After ye, I
René Bonnerjea, XV

Proletár fiú verse
The proletarian's son
René Bonnerjea, XV
The son of the street
Alice Stone Blackwell, kézirat

Régi énekek ekhója
Echoes of old songs
Kirkconnell, IX

Ruth
Ruth and Döllah
Loew, Xh

Séta bölcső-helyem körül
Walk around my birthplace
Kirkconnell, IX

Sírní, sírní, sírní
To weep, to weep, to weep
Loew, Xh
*Loew, Hungary (Quarterly Re-
view), 1930*

Strófák
Strophes
René Bonnerjea, XV

Szent Lélek karavánja
Holy Ghost's caravan
René Bonnerjea, XV

Szent Margit legendája
Saint Margaret's Island
René Bonnerjea, XV
The legend of Saint Margaret
Kirkconnell, IX
*Kirkconnell, The Poetry of Ady,
The Hungarian Quarterly, 1937*

Szeretném ha szeretnének
Craving for love
René Bonnerjea, XV
Would but someone love me

*Meltzer—Vajda, Morning Express
1933: 51. sz.*
I yearn for others' love
Kirkconnell, IX

A színházban
At the theatre
René Bonnerjea, XV

Szívek messze egymástól
Hearts wide afar
Balogh Barna, I

Szomorú hitvallás magamból
Sad self-confession
René Bonnerjea, XV

A tenger ákombákoma
The scrawl of the sea
Julia Glasgow, kézirat

A Tiszaparton
The Tisza shores
René Bonnerjea, XV

A tó nevetett
The lake laughed
René Bonnerjea, XV

Az Úr érkezése
The Lord's arrival
René Bonnerjea, XV
The coming of the Lord
Békássy, XVIII

(Úri szűz dicsérete?)
The message of chastity
*Kirkconnell ismerteti, Young Ma-
gyar American, 10 /*

Utálatos, szerethetetlen náción
Detestable, lovable nation
René Bonnerjea, XV

Üzenet egykori iskolámba
Greetings, my school!
René Bonnerjea, XV

ADY ENDRE

A vállad, a vállad
Thy shoulders, thy shoulders
René Bonnerjea, XV

A vár fehér asszonya
The white-lady
René Bonnerjea, XV

A vén komornyik
The old butler
René Bonnerjea, XV

Vér és arany
Blood and gold
Kirkconnell, IX
Julia Glasgow, Az Ember (New-York), 1931 júli. 4

Vizió a lápon
A moorland vision
René Bonnerjea, XV

ANYOS PÁL

Egy boldogtalannak panasza
Szomorú csillagzat, mely bús
sugárokkal
To the moon
Bowring, III

Egy hív szívnek keserve
Im koporsód a tájánál áll hív
szeretőd
Elegiac stanza
Bowring, III

A pásztor és a fa
The shepherd and the tree
Bowring, III

APRILY LAJOS

(Finálé?)
Finale
Kirkconnell, IX

(A győztes?)
The Victor
Kirkconnell, IX
The Victory
Kirkconnell, Young Magyar American, 1938

APRILY LAJOS

(Nosztalgia?)
Nostalgia
Kirkconnell, IX

Tetőn
On the summit
Kirkconnell, Young Magyar American, 1936
Kirkconnell, IX

ARANY JÁNOS

Ágnes asszony
Mistress Agnes
Loew, Xabdég

Bor-vitéz
The hero Bor
Loew, Xabdég

Buda halála (teljes fordítás)
The Death of King Buda, A
Hungarian Epic Poem.
Rendered into English Verse by
Watson Kirkconnell, Cleveland,
Ohio. Benjamin Franklin Bi-
liophile Society, 1936. (Ism.
Young Magyar American, 1938
febr. Slavonic and East European
Review, 1938 jan.)

Buda halála (részletfordítások)
The Death of King Buda, V.,
VI., VIII. és X. énekből
Kirkconnell, Young Magyar American, 1937
The legend of the wondrous
hunt, VI. ének
*Butler, Hungary (Quarterly Re-
view), 1930*
The Legend of the Wonderful Hunt
Butler, VII
Loew, Xdé
Békássy, XVIII (V. ének utolsó
négy szak.)

Családi kör
Family circle
Loew, Xg

ARANY JANOS

Csendes dal
A quiet song
Loew, XdÉ
Quiet songs
Békássy, XVIII

A dálnok búja
The minstrel's sorrow
Loew, Xabdég

Dante
Dante
Kirkconnell, IX

Az éjfélti párbaj
Midnight duel
Loew, Xabdég

Az elhagyott lak
The deserted dwelling
Butler, VI

Enyhülés
Patience and courage
Vállyi-Stuart, XIII
Relief
Kirkconnell, IX

Évek, ti még jövődő évek
O years, ye years
Loew, Xg

Fiamnak
To my boy
Loew, Xbdég
To my son
Vállyi-Stuart, XIII
Kirkconnell, IX
My son
Kirkconnell, Morning Express,
1933:65

A gyermek és a szivárvány
The child and the rainbow
Loew, Xa

ARANY JANOS

Hídavatás
The dedication of the bridge
Loew, Xg
The bridge's dedication
Kirkconnell, IX

Hiú sóvárgás
Vain yearning
Loew, Xg

Itthon
Home
Butler, VI

Koldus ének
Beggar song
Loew, Xbdég

V. László
Ballad of King Ladislas
Vállyi-Stuart, XIII
Ladislaus V.
Loew, Xabdég
László the Vth
Békássy, XVIII

Leteszem a lantot
I cast away the lyre
Loew, Xg
I lay the lute down
Kirkconnell, IX

Mátyás anyja
The mother of Mathias Hunyadi
Loew, Xdég

A méh románca
The romance of the bee
Loew, Xbdég

Névnapi gondolatok
Birthday thoughts
Loew, Xbdég

Ó, ne nézz rám oly sötétlen
Look not on me
Loew, Xbdég

ARÁNY JÁNOS

Ősz végén
End of autumn
Loew, Xdég
In Autumn
Békássy, XVIII

A pusztai fűz
The dessert willow
Loew, Xdég

A rab gólya
The captive stork
Loew, Xbdég

Rachel siralma
Rachel's lamentation
Loew, Xdég
Vállyi—Stuart, XIII

Reg és est
Morn and eve
Loew, Xdé

Szondi két apródja
Szondi's two pages
Loew, Xg

Tetemrehívás
Call to the ordeal
Loew, Xabdég

Toldi (teljes fordítás)
Loew, Xg
Toldi (I. ének)
Kirkconnell—Edl, Young Magyar
American, 1938

Toldi estéje (teljes fordítás)
Toldi's eve
Loew, Xg

A vigasztaló
The comforter
Loew, Xdég

ARANY JÁNOS

A walesi bárdok
The bards of Wales
Loew, Xdég
Kirkconnell, IX
Békássy, XVIII

Zách Klára
Clara Zách
Loew, Xabdég

BABITS MIHÁLY

Arany kísértetek
Golden ghosts
Békássy Ferenc hátrahagyott írá-
sai, Bp., 1917.

Bakhánszlárma
Bacchic noise
Békássy, XVIII

Ballada Irisz fátyoláról
Ballad of Iris
Békássy Ferenc hátrahagyott írá-
sai, Bp., 1917.

Bolyai
Bolyay
Békássy, XVIII

Danaidák
The danaides
Loew, Xh
Loew, Hungary (Quarterly Re-
view), 1930

Esti kérdés
Nocturnal question
Kirkconnell, Young Magyar Ame-
rican, 1938

Két nővér
Two sisters
Békássy, XVIII

BABITS MIHALY

Hegeso sírja
The tomb of Hegeso
Kirkconnell, IX
Vernon Duckworth Barker, Hungarian Quarterly, 1938

Messze... messze...
Loew, Xh
Far away
Kirkconnell, Morning express, 1933:49
Kirkconnell, IX

A nap nem emlékszik a csillagokra
Vernon Duckworth Barker, Hungarian Quarterly, 1938

O lyri: love
Lyric love
Békássy Ferenc hátrahagyott írásai, Bp., 1917.

Az őszi tücsökhöz
To the autumn cricket
Békássy, XVIII

Prologus
Prologue to the concert of a child artist
Békássy, XVIII

Régen elzengtek Sappho napjai
They sang long, long ago in Sappho's day
Kirkconnell, IX

Sunt lacrimae rerum
Sunt lacrimae rerum
Kirkconnell, Young Magyar American, 1936

Szentjánosfő
The head of the Baptist
Kirkconnell, IX

BABITS MIHALY

Szerelmes vers
Love Song
Balogh Barna, I

Új esztendő, 1918
New Year, 1918
Vernon Duckworth Barker, Hungarian Quarterly, 1938

Új könyvekre
On the new books
Vernon Duckworth Barker, Hungarian Quarterly, 1938

Új leoninusok
New Leonins
Békássy, XVIII
BAJZA JÓZSEF

Apotheosis
Apotheosis
Wékey, XIV
Loew, Xbdé

Isten hozzád
Farewell
Loew, Xabdé

Lenke dala
Lenke's song
Loew, Xbdé

Őszi dal
Autumn song
Loew, Xbdé
Kirkconnell, IX

Sőhajítás.
A sigh
Loew, Xbdé
Sighing
Kirkconnell, IX

BALASSA BALINT
Boldogtalan vagyok, 2. első szak.
Farewell to my love
Kirkconnell, IX
Kirkconnell, Young Magyar American, 1938 August

BALASSA BALINT

(Coelia dalok?)
The Coelia songs (részlet)
Békássy, XVIII

Vitézek mi lehet...
Soldier song
Kirkconnell, IX
Kirkconnell, Young Magyar American, 1938 Sept.
A soldier's song
Békássy, XVIII

BALOGH ZOLTAN

Az én költészetem
My verses
Loew, XdÉ

BÁN ALADAR

(Zivatar után?)
After a hailstorm
Kirkconnell, IX
Kirkconnell, Young Magyar American, 1938

BARD MIKLÓS

(Egyről álmodom?)
I dream of one

(Ósi dal?)
The ancient song
Kirkconnell, IX

BARÓTI SZABÓ, DAVID

Egy ledőlt diófához
To a fallen walnut-tree
Kirkconnell, Slavonic Review, 1938 január

Az ökörszemről és bagolyról
The wren and the owl
Bowring, III

BARTÓK LAJOS

Ha bujdosol az erdőben
When roaming in the forest
Loew, XdÉ

Ha gyarlóságból megbánt a lány.
If by frail maiden
Loew, XdÉ

BARTÓK LAJOS

(Őszi róza?)
Autumn rose
Kirkconnell, IX

Te Völgy
Thou vale
Loew, XdÉ
O vale...
Kirkconnell, IX

BENCZUR EDIT

Ha én piros róza lennék
If I were a crimson-rose
Szilasi, XVI

BENEDEK ALADAR

Merengés
Revery
Loew, XdÉ

A virágok elhervadnak
The flowers withered
Loew, XdÉ

BENEDEK ELEK

(A legszebb zene?)
The fairest music
Loew, Xh
idézi: *Charles Cunningham, What I saw in Hungary. Jarrolds, London, (1931).*

BERECZ KAROLY

Városi románc
City romance
Loew, XdÉ

BERNÁTH GÁSPAR

A halászegény
The fisher lad
Butler, VII

BERZSENYI DÁNIEL

Emmihez
Szép, szép az élet Eszti
To Ernestine
Bowring, III

Az esthajnalhoz
Emeld fel bibor képedet
Evening twilight
Bowring, III

BERZSENYI DANIEL

Fohászzkodás
A prayer
Loew, Xbdé
Invocation
Kirkconnell, IX
Prayer
Békássy, XVIII
Ode
Vállyi—Stuart, XIII

—
A magyarokhoz
To the Hungarians
Kirkconnell, Slavonic Review,
1938 január

—
(Magyarország?)
Hungary
Kirkconnell, Slavonic Review,
1938 január

—
Osztályrészem
My share in life
Loew, Xbdé
My lot
Kirkconnell, IX
My portion
Bowring, III

—
Phillis
Még most teljes orczámon
Phillis
Bowring, III

—
A tánc
Nézd a tánc neveit...
The dance
Bowring, III

—
Tavaszi
A tavasz rózsás keblét kítárva
Spring
Bowring, III

BESSENYEI GYÖRGY

(Levél Barcsay Ábrahámhoz)
From epistle to Abraham Barcsay
Kirkconnell, IX

BODOR ALADAR

(?)
The New-York beacon
Kirkconnell, IX

BORUTH ELEMÉR
Szomorú fűz ága
Weepingwillow twigs
Loew, Xde

BOZZAI PÁL
Végsőhaj
A last sigh
Loew, Xde

BRÓDY LÁSZLÓ
(Kivándorlás?)
Expatriation
Loew, Xh

BUCZY EMIL
Az érdem
Rettenthetetlen lelked az érzés
Merit
Bowring, III

—
Az erdő
The forest
Bowring, III

—
A kis fa
Oh Dryas! Keggyel mosolyogj
ezen kis fára
The little tree
Bowring, III.

—
Tavaszi vége
Ah mely borongó felleg emelkedik
Springs termination
Bowring, III.

BUDAY LÁSZLÓ
Egy röpké dal
A fleeting song
Loew, Xde

BULLA JÁNOS
Szeretem én
I still love
Loew, Xde

—
A virágnak
What do you care
Loew, Xde

CSÁKTORNYAI LAJOS

(?)
From Secret songs
Loew, Xbdé

Maradj
Remain as the rose
Loew, Xe

(Vágyódás?)
Longing
Loew, Xh

CSÁTI DEMETER
Ének Pannónia megvételeéről
Conquest of the Magyar land
Bowring, III.

CSENGERY GUSZTAV
A fogoly lengyel
The Polish prisoner
Kirkconnell, Young Magyar American, 1938

CSIZMADIA SÁNDOR
Tűzben
The fire is all ablaze
Loew, Xdé

CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY
Bacchushoz
Evoé!
To Bacchus
Bowring, IV.

Barátomhoz
Parmász vadon hegyénél
To my friend
Bowring, III.

(Évszakok?)
The seasons
f. n.
Parlour Magazine of the Literature of all nations. London, 1851 2. kötet

A magánossághoz
To solitude
Kirkconnell, Slavonic Review, 1938 január

CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY

A reményhez
To hope
Vályi—Stuart, XIII
Kirkconnell, IX

Síralom
Deprecation
Békássy, XVIII

A szamócza
Illatja a rozmarinnak
The strawberry
Bowring, III.

Szerlemedal a csikóbőrös kulacsához
Love-song to the colt-skin bottle
Békássy, XVIII

CSUKASSI JÓZSEF
Dalok Arankához: Miért repülnek,
Országba a tavasz
Songs
Loew, Xdé

CZOBEL MINKA
(Esti dal?)
Night song
Kirkconnell, IX

CZUCZOR GERGELY
Esik eső
The rain is falling
Kirkconnell, IX

Szép leány
Pretty girl
Loew, Xbdé

A szerelem méhe
The honey-bee
Butler, VII

Temetőben
In a cemetery
Kirkconnell, IX

Viola, kék violaszál
Blue violet
Loew, Xbdé

DALMADY GYÖZÖ

Az első csók
The first kiss
Loew, XdÉ

Lesz még elég nyári este
The summer's eve
Loew, XdÉ

Miért titkolód?
Why conceal
Loew, XbdÉ

Nem akkor fáradsz el
It is not then...
Loew, XbdÉ

DAYKA GÁBOR

A hű leányka
Az én szerelmesemnek
The faithful maiden
Bowring, III.
*Bowring, Parlour Magazine of
the literature of all nations,
London, 1851, vol. 2*

Titkos bú
Homályos bánat dölje lelkesmet
Secret sorrow
Bowring, III.

DENCI JÁNOS
Sűrű erdő hűvösében bolyongok
Song
Loew, XdÉ

DÓCZI LAJOS
A csók-bál
What is a kiss?
Loew, XbdÉ

Bícsőség
Glory
Loew, XdÉ

DÖBRENTEI GÁBOR
Huszárdalok
Sirtál Anyám egykor értem
Hussar song
Bowring, III.
Loew, XdÉ

DÖBRENTEI GÁBOR

Regula s természet
Olvasom a regulát
Rules and nature
Bowring, III.

A szép mű készítéséért lángoló
Hogyan tehát?
The enthusiast and philosopher
Bowring, III.

DOMÓTOR PAL

Az a költői
True poetry
Loew, XdÉ

Tél és nyár
Winter and summer
Loew, XdÉ

ENDRÓDY JÁNOS

A nap
The sun
Bowring, III

ENDRÓDI SANDOR

Elborultam néha
Deep in thought
Loew, XdÉ

Feledett dal
Forgotten song
Loew, XdÉ

Haidé
Haidé
Loew, XdÉ

A halál után
After death
Loew, XdÉ

Késő
Too late
Loew, XdÉ

(Ne ítélj meg?)
O, judge me not
Loew, XdÉ

ENDRÓDI SANDOR

(Őszi dal ?)

Autumn song

Kirkconnell, IX

Loew, XdÉ

Loew, Hungary, 1909: 42.

A tücsök dalokból:

Járunk a virágos ...

Körülnagyog a kikelet

Úgy néha, néha

From the cricket songs

Loew, XdÉ

Visszavárlak

I wait for your return

Kirkconnell, Young Magyar American, 1937

EÖTVÖS JÓZSEF BR.

Búcsú

Farewell

Wékey, XIV

Loew, XabdÉ

Kirkconnell, Slavonic Review, 1938 április

Dalnok és király

Minstrel and king

Loew, XbdÉ

A megfagyott gyermek

The frozen child

Loew, XadÉ

Mónács

Mónács

Loew, XbdÉ

Loew, Hungary, 1907:1. szám

Végrendelet

A last testament

Vállyi-Stuart, XIII

My last will

Loew, XabdÉ

Last testament

Kirkconnell, IX

The last will

Dr. Huebsch Adolf (Rev. Dr. A.

H. late rabbi of the Ahawath

Chesed congregation, New-York, 1885. a 306. lapon)

ERDELYI JÓZSEF

Bocsánat

Forgive me

Balogh Barna, I

(Én is éltem valaha?)

I, too lived once upon a time

Balogh Barna, I

Fegyvertelen

Quite weaponless

Kirkconnell, Young Magyar American, 1936

ERDELYI JÁNOS

Dakinnepen

A song

Loew, XbdÉ

(Isten kovácsa?)

Kirkconnell, Young Magyar American, 1938 július

Piros a te kendőd

Your kerchief is red

Loew, XdÉ

Tavaszi dal

Spring song

Loew, XabdÉ

FALUDI FERENC

Francia versek IV.

Nem leszek többé szerelmes

Dangers of love

Bowring, III

A kisasszony felelete

Híres főrend nemzetében

The answer

Bowring, III

A kiszű urfi éneke

Uri nemzet eredete

The false maid

Bowring, III

Bowring, Parlour Magazine of the literature of all nations.

1851, vol. 2.

FALUDI FERENC

Tarka madár
Egy kis tarka madár vig kedviben
The gay-plumed bird
Bowring, III

FARKAS IMRE

(A Balti-tenger?)
The Baltic sea
Balogh Barna, I

(Mi ujság otthon?)
What news at home?
Balogh Barna, I

(Szerenád?)

Serenade
Loew, Xh

FELEKI SÁNDOR

(Szívekhez?)
To hearts
Balogh Barna, I

FÖLDVÁRY JÁNOS

Enyémhez
To my beloved ones
Loew, Xdé

GARAY JÁNOS

Kont
Kont
Kirkconnell, IX
Loew, Xabdé

A magyar hölgy
The Magyar lady
Loew, Xabdé

Mátyás király Gömörben
King Mátyás in Gömör
Kirkconnell, Young Magyar American, 1937

Az obsitos
The veteran
Loew, Xdé

A zarándok
The pilgrim
Loew, Xabdé

GARDONYI GEZA

(Búcsú?)
Farewell
Kirkconnell, IX

(Az emelkedő csillag?)

The rising star
Kirkconnell, IX

GASPAR IMRE

Lépéseket hallok
Approaching steps
Loew, Xdé

GASPAR JENŐ

(Karácsonyi üzenet Párisnak?)
Christmas message to Paris
Kirkconnell, IX

(Non omnis moriar?)

Non-omnis moriar
Balogh Barna, I

GELLÉRT OSZKAR

(Barabbás?)
Barabbas
Loew, Xh

(?)

Close, Sultry
Loew, Xh

GREGUSS AGOST

Őszi köszöntő
Autumn greeting
Loew, Xdé

Régi történet

An old story
Kirkconnell, Young Magyar American, 1937

GULYÁS PÁL

(?)
What become of Christ's blood
Kirkconnell, Young Magyar American, 1938 szept.

GVADÁNYI JÓZSEF

Egy falusi notárius budai utazása
(4 szak.)

The rural notary's journey to
Buda

Kirkconnell, IX

GYÓNI GÉZA

Csak egy éjszakára
For just one night
Kirkconnell, IX

GYÖKÖSSY ENDRE

(?)
One day my father will return
Balogh Barna, I

GYÖNGYÖSI ISTVÁN

Kemény János (4 szak.)
Kirkconnell, IX

GYÖRY VILMOS

Csak te szeress engem
Love me
Loew, XdÉ

— —
Elszállt madár
A migrating bird
Loew, XdÉ

GYÖRY VILMOS

A második asszony
The second wife
Loew, XdÉ

GYULAI PÁL

Aldjon meg az Isten
God bless you
Kirkconnell, IX
God bless thee
Loew, XdÉ

— —
Barátnőmhöz
To a lady
Loew, XdÉ

— —
Betegágyon
On a sick bed
Loew, XbdÉ

Ejti látogatás
Midnight
Loew, XbdÉ
A cry in the darkness
Vállyi—Stuart, XIII
A midnight visit
*Kirkconnell, Young Magyar Ame-
rican, 1937*

GYULAI PÁL

Emlék
Remembrance
Loew, XbdÉ

— —
Falun
In a village
Loew, XdÉ

— —
Fáradt vagyok
Weary
Butler, V
I am weary
Loew, XbdÉ

— —
A felhők
The clouds
Loew, XdÉ

— —
Hadnagy uram...
Dear captain mine
Loew, XbdÉ
My captain
*Kirkconnell, Young Magyar Ame-
rican, 1937*

— —
Marihoz
To Mary
Loew, XbdÉ

— —
Midőn elindult
When she departed
Loew, XdÉ

— —
Rajtam ne csodálkozzatok
Wonder not
Loew, XbdÉ

— —
Szeretnék még egyszer látni
I long to see you once again
Loew, XbdÉ

— —
Szüreten
At a vintage
Loew, XdÉ

GYULAI PÁL

Tanács
Advice
Loew, Xd^e

Virágnak mondanálak
A flower I would say
Loew, Xbd^e

Horácius olvasásakor
At the reading of Horace
Loew, Xh

HARSÁNYI KALMAN

Csend
Silence
Kirkconnell, IX

(A kígyó-ember?)
The man-serpent
Békássy, XVIII

Az önarckép
The self-portrait
Békássy, XVIII

Est
Dusk
Békássy, XVIII

HARSÁNYI LAJOS

(?)
The blossoms of the lime
Kirkconnell, IX
Kirkconnell, Young Magyar American, 1936
Kirkconnell, Young Magyar American, 1938

HAVAS ISTVÁN

(A csipkéhez?)
To the lace
Balogh Barna, I

HELTAI JENŐ

Az én szobrom
My statue
Balogh Barna, I
My own statue
Loew, Xd^e

HELTAI JENŐ

(Fehér ruhák?)
White dresses
Kirkconnell, IX

HEREPEI OTTÓ

Remélni
To hope
Loew, Xd^e

Tavaszi
Spring
Loew, Xd^e

HEVESI JÓZSEF

Éjfélt ütött
Midnight hour
Loew, Xd^e

IGNOTUS

(Hattyú?)
Swan
Loew, Xh

(Neki?)
To him
Loew, Xh

INCZEDI LÁSZLÓ

Ábrándos dal
A dreamy song
Loew, Xd^e

Dalok: Oh nem az a bú
Mint harmat
Hogyha néha

Songs
Loew, Xd^e

JAKAB ÖDÖN

Az áldott ház
The blessed house
Loew, Xd^e

The bush and the wind
Loew, Xd^e

Kibékülés
Resignation

Kirkconnell, IX
Kirkconnell, Young Magyar American, 1938 szept.
Loew, Xd^e

JÁMBOR PÁL (Hiador)

Volnék gazdag
If I were rich
Loew, XdÉ

JÓKAI MÓR

Apotheoses
Loew, XadÉ

JÓZSEF FERENC FŐHERCEG

(A magyar föld éneke?)
The Hungarian earth's song
Békássy, XVIII

JUHÁSZ GYULA

(Elfeledtem?)
I have forgot
Kirkconnell, IX

(Excalibur?)
Excalibur
Loew, Xh

Gandhi nevére
Gandhi
Békássy, XVIII

Isten háta mögött
In the wilderness
Kirkconnell, Young Magyar American, 1936

KAZINCZY FERENC

Add te 'Psychéd' nekem (A distichon feltalálása)
Versification
Bowring, III

Amor az oroszlánon
Cupid on a lion
Bowring, III

Brekeke (A Békák)
The Frogs
Bowring, III

Egtem érted 's te szerettél
(Minnihez)
To Minni
Bowring, III

KAZINCZY FERENC

Idához
Separation
Bowring, III

Midőn a hajnal (Az ő képe)
Her image
Bowring, III

Milliók között nincs egy... (Az én boldogítóm)
To my joy-giver
Bowring, III

(Nyelvünk?)
Our tongue
Kirkconnell, IX

A sajka
The boat
Bowring, III

Sonnet
O! I have passed a day of ecstacy
Bowring, III

Sonnet
My little bark of life
Bowring, III

A szeretett
The beloved
Bowring, III

Szökj, epigramma (Az epigramm)
The epigram
Bowring, III

A tunya borz szennyes (A borz és a mókus)
Fable: the badger and the squirrel
Bowring, III

KEMÉNY GYÖRGY*

(?)
And they kicked you
Kirkconnell, IX

* Amerikai magyar költő

X KEMÉNY GYÖRGY

Lincoln
Lincoln
Loew, Xh

— —
Szerelem
Love
Loew, Xh

— —
Thanksgiving day
Thanksgiving day
Loew, Xh

KEMÉNY SIMON

(?)
A sunny February noon
*Kirkconnell, Young Magyar Ame-
rican, 1938 febr.*

KÉRY GYULA

Ti csillagok
Ye stars, bright stars

KESZLER JÓZSEF (Pásztói)

Azt mondtad
You said
Loew, XdÉ

KIS JÁNOS

Hymnus a bölcseséghez
Szívemnélleg felségesebb bálványá
Hymn to wisdom
Bowring, III

KISFALUDY KÁROLY

A bánkódó férj
The sorrowing husband
Loew, XdÉ
*Kirkconnell, Slavonic Review,
1938 január*

— —
Dalforrás
Minden öröm hangot szül
Sound of song
Bowring, III

— —
Az élet
Life, An allegory
Butler, VI

KISFALUDY KÁROLY

Az élet korai
Gyöngén ringatva jó anyám
öleiben
Ages of life
Bowring, III

— —
Élet és phantasia
Life and fancy
Bowring, III

— —
Héj ti fényes csillagok
Beautifully brightly shining stars
Loew, XdÉ

— —
Honvágy
My native country's charming
Loew, XabdÉ

— —
Mohács
Mohács
Kirkconnell, IX
Loew, XdÉ
Mohács field
Vállyi—Stuart, XIII

— —
Szülőföldem szép határa
My native land
Kirkconnell, IX
*Kirkconnell, Young Magyar Ame-
rican, 1938 apr.*
The wanderers' song
Butler, VI

— —
A Tiszának kies partján
On Tisza's shore
Loew, XdÉ

KISFALUDY SANDOR

Kesergő szerelmem 7, 13, 26, 51,
57, 154, 172, 176
Boldog szerelmem 16, 41, 44, 75,
87, 130, 168
Bowring, III
Kesergő szerelmem 7
Loew, XbdÉ
Kirkconnell, IX
Békássy, XVIII

KISFALUDY SÁNDOR

- Kesergő szerelem 90
Kirkconnell, IX
- Kesergő szerelem 27
Loew, Xbdé
- Boldog szerelem 16, 17
Loew, Xbdé
- Boldog szerelem 35
Békássy, XVIII
- Boldog szerelem 41
*Bowring, Parlour Magazine of
 the literature of all nations.
 London, 1851, 2. kötet*
- Boldog szerelem 2—?
Válly—Stuart, XIII

KISS JÓZSEF

- (Adj egy kortyot?)
 Give me a draught
Kirkconnell, IX

- (Az álom elszállt?)
 The dream has flown
Loew, Xh

- Ágota kisasszony
 Miss Ágotha
Loew, Xadé

- A csók
 The kiss
Loew, Hungary, 1908 február 1.
Loew, Xdé

- Egy sír
 A grave
Loew, Xbdé

- Jehova
 Jehovah
Loew, Xdé

- Krisztus
 Christus
Loew, Xdé

KISS JÓZSEF

- Mese a varrógépről
 The song of the sewing machine
Loew, Xdé

- Simon Judit
 Judith Simon
Loew, Xbdé
Kirkconnell, IX

- Tüzek
 Fires
*Kirkconnell, Young Magyar Ame-
 rican, 1938 aug.*

KISS MENYHÉRT

- (A magyar katona?)
 The Hungarian soldier
Balogh Barna, I

KISTELEKI EDE

- (?)
 I. N. R. I.
Loew, Xh

- (Moses halála?)
 The death of Moses
Loew, Xh

KOMJÁTHY JENŐ

- (Az ég?)
 The sky
Békássy, XVIII

- Körfolyam
 Cyclic
Kirkconnell, IX

KOMÓCSY JÓZSEF

- Egy leányka ravatalára
 At the bear of a girl
Loew, Xdé

- Ha engem
 When once the graves
Loew, Xdé

- Jaj annak
 Woe him
Loew, Xdé

KOSZTOLANYI DEZSŐ

Csillagok

Stars

Kirkconnell, Young Magyar American, 1936

Ének Virág Benedekről

Song about Virág Benedek

Kirkconnell, Young Magyar American, 1938

Halottá beszéd

He who died to-day

Balogh Barna, I

Lánc, lánc, eszterlánc

Twine, twine, intertwine...

Kirkconnell, Young Magyar American, 1938 júl.

Nunc dimittis!

Nunc dimittis!

Kirkconnell, Young Magyar American, 1936

Szabadka

Szabadka

Kirkconnell, IX

A szegény kis gyermek panasza

The laments of a poor child

Békassy, XVIII

(A zászló?)

A flag

Kirkconnell, IX

KOZMA ANDOR

Árvízveszedelem

Inundation

Békassy, XVIII

(Feleségem?)

My wife

Loew, Xh

(Hafiz sírjánál?)

At the grave of Hafiz

Loew, Xh

KOZMA ANDOR

Hideg asszony

The woman cold

Loew, XdÉ

A magyarok symphoniája

The symphony of the Magyars

Kirkconnell, Young Magyar American, 1938 aug.

Mese

A story

Loew, XdÉ

Mit daloljon

The imprisoned bird

Loew, XdÉ

Régi betyárok

Old-fashioned robbers

*Kirkconnell, Morning Express, 1933: 57. szám**Kirkconnell, Young Magyar American, 1936*

(A szabadság új bajnokai?)

New champions of freedom

Kirkconnell, IX

KÖLCSEY FERENC

Dal a csolnakon

Boat song

Bowring, III

Esti dal

Even song

Loew, XbdÉ

Hymnus

Hymn

Loew, XabdÉ

Magyar nationál anthem

*Kirkconnell, IX**Váilly—Stuart, XIII*

Phantasia

To Fancy

Bowring, III

KOLCSEY FERENC

Remény és emlékezet
Hope and memory
Butler, VI

Szép Lenka
Lovely Lenka
Bowring, III
Bowring, Parlour Magazine of
the literature of all nations,
London, 1851, 2. kötet

Vanitatum vanitas
Kirkconnell, IX
Loew, XdÉ
Vály—Stuart, XIII

Vilma emlékkönyvébe
In Wilhelmine's Album
Loew, XbdÉ

KULA GYÖRGY

Nocturne
Balogh Barna, I

KUNOSS ENDRE

Vándor-dal
Wanderer's song
Loew, XdÉ

LAMPÉRTH GÉZA

(?)
The song of the cauldron
Kirkconnell, Young Magyar Ame-
rican, 1938 június

(Petőfi szelleme beszél?)
The spirit of Petőfi speaks
Kirkconnell, IX

(Ravatalnál?)
At the morgue
Loew, Xh

LAUKA QUSZTAV

Esti harangzóskor
The evening bells
Loew, XdÉ

LÉVAY JÓZSEF

Aratás
Harvest
Kirkconnell, Young Magyar Ame-
rican, 1937

LÉVAY JÓZSEF

A bércei kápolna
The mountain chapel
Butler, V

Fehér galamb
The white dove
Kirkconnell, IX
A white dove
Loew, XdÉ

Felejténi
To forget
Loew, XbdÉ

Ha meghalok
When I am dead
Loew, XdÉ

A hivatlan vendég
The unbidden guest
Loew, XdÉ

A könny
A tear
Loew, XbdÉ

Mikes Kelemen
Vály—Stuart, XIII
Kelemen Mikes
Kirkconnell, Young Magyar Ame-
rican, 1938 július

Szerelem emléke
Love's memory
Loew, XbdÉ

Temetőn
In a graveyard
Loew, XdÉ

LISZNYAI DAMÓ KALMAN

Édes hazám
Sweet fatherland
Loew, XdÉ

LONDESZ ELEK

(Az aranypáva ércéje)
The golden peacock's song
Kirkconnell, IX

MAKAI EMIL

Könnyek

The tears

Loew, XdÉ

Loew, Hungary, 1909: 43. lap

Vége

The end

Loew, XdÉ

(A visszhang?)

The echo

Loew, Xh

MÁRAI SANDOR

(A csillagok?)

Stars

Balogh Barna, I

MÁRKUS MIKLÓS

Dalok

Songs

Loew, XdÉ

Carmen lugubre

Song of sorrow

Loew, XbdÉ

MECS LASZLÓ

Aranyos kicsikém!

Oh, lovely little creature!

Balogh Barna, I

A királyi három bánata

The Prince's three sorrows

Kirkconnell, IX

Kirkconnell, Morning Express,

1933: 50. szám

Kirkconnell, Young Magyar Ame-

rican, 1938

Őszi tlinkózás

Autumn piping

Kirkconnell, Morning Express,

1933: 50. szám

Kirkconnell, Young Magyar Ame-

rican, 1936

MÓRA FERENC

(?)

Dawn song

Balogh Barna, I

NADÁNYI ZOLTAN

(Egy évig vártam rád?)

I waited for you one year ...

Balogh Barna, I

NAGY ZOLTÁN

(Hidak?)

Bridges

Kirkconnell, Young Magyar Ame-

rican, 1938 febr.

NEMES ISTVÁN

(Kedves?)

Darling

Balogh Barna, I

NEVY LASZLÓ

A rubint-torony

The ruby peak

Loew, XbdÉ

NYILAS SAMU

Enyém a dal

Serenade

Loew, XdÉ

OLÁH GÁBOR

Gábor, ne légy bolond

Gábor don't be a fool

Kirkconnell, Young Magyar Ame-

rican, 1938 július

ÖLVEDI LASZLÓ

(A bányász éneke?)

The miner's song

Kirkconnell, IX

ORCZY LÖRINCZ

A bugaci csárdának tiszteletére

The bugaczian csárda

Bowring, III

OSVÁTH ESZTER

(Köszönöm neked?)

I thank thee

Balogh Barna, I

PALÁGYI LAJOS

Céltalan

Aimless

Kirkconnell, IX

Kirkconnell, Young Magyar Ame-

rican, 1936

PALÁGYI LAJOS

Dalok: Kérdezd miért,
Ha tünt szerelemnek,
Egy széfívuallat

Songs
Loew, XdÉ

— — —
Erdőben
In the forest
Loew, Xé

— — —
(Temetés?)
Burial
Kirkconnell, IX
Kirkconnell, Young Magyar American, 1936

PAP ENDRE

Egy fiatal leánynak
To a young girl
Loew, XbdÉ

— — —
Hattyúdál
Swan song
Loew, XdÉ

— — —
A költő tragédiája
The tragedy of a poet
Loew, XdÉ

PASZTOR ÁRPÁD

(Kivándorlók?)
Emigrants
Loew, Xh

— — —
(Míg holt Caruso énekel?)
While dead Caruso sings
Mattzer-Vajda, Morning Express
1933-67. szám

— — —
(Az óceánban?)
In the ocean
Loew, Xh

— — —
(Vadászat?)
A hunt
Loew, Xh

PATAI JÓZSEF

(Egyszer volt?)
Once upon a time
Loew, Xh

PETŐFI SANDOR

A. B. emlékkönyvébe
To a friend
Bowring, IV

— — —
Akasszátok fel a királyokat
To the gallows with the kings
Loew, Xh

— — —
Az Alföld
The Alföld
Loew, XdÉf
The Hungarian plain
Kirkconnell, Young Magyar American, 1937
Hungarians Plains
Bowring, IV

— — —
Alkony
Twilight
Loew, XdÉf

— — —
Alku
Bargain
Loew, XdÉf

— — —
Álmaim
My dreams
Loew, XbdÉf

— — —
Álmodom-e
(See I in my dreams
Phillips, XIIa
Bowring, IV

— — —
Az álom
The dream
Loew, XbdÉf

— — —
Anyám tyukja
My mother's hen
Loew, Xf

PETŐFI SANDOR

Apám mestersége s az enyém
My father's trade and my own
Loew, Xa

Az apostol
The Apostle
Loew, Xf

Az árva leány
The orphan maiden
Buller, Hungary, 1930
Buller, VII

Átok és áldás
Accursed for ever be that cart
Phillips, XIIa
Curse and blessing
Loew, XdÉf

Augusztus 5-én
Marriage-day
Bowring, IV

Befordultam a konyhára
I into the house was turning
Szilasi, XVI
Into the kitchen door I strolled
Loew, XabdÉf

Bíró, bíró hivatalod
To an unjust judge
Bowring, IV

Bírom végre Juliskámat
My Julia is mine, at last
Loew, Xf

Boldog éjjel
Happy night
Loew, XdÉf
Night
Bowring, IV

Bolond Istók
Simple Steve
Loew, Xf
Istok the fool
Bowring, IV

PETŐFI SANDOR

A borozó
With the wine cup
Loew, Xh

Búcsú
Farewell
Loew, XabdÉf

Búcsú 1844-től
Another year
Bowring, IV

Búsnak a virágok
Heart flowers
Bowring, IV

(Csalfa a legény?)
Lads are false
f. n., Life, 1905 dec. 9

Csalogányok és pacsirták
Nightingales and larks
Bowring, IV

A csaplárosné a betyárt szerette
The betyár
Bowring, IV

A csárda romjai
The ruins of the inn
Loew, XabdÉf

Csata-dal
War song
Loew, XabdÉf

A csavargó
The vagabond
Phillips, XIIa

Csendes tenger rónaságán
Serene happiness
Bowring, IV

Csere
Barter
*Pollen, Proceedings, the Anglo
Russian Literary Society, Febr-
April, 1914. London*

PETŐFI SANDOR

Cyperus lombok

Cypress leaves («Le az égről hull
a csillag» kivételével)

Loew, Xf

Láttam két hosszú nap

Two long days

Bowring, IV

A dal

The Song

Loew, Xh

Dalaim

My songs

Neumann, XIV

Loew, Xabdéf.

f. n., Hibernia (hírlap Irország-
ban), 1882, v. ö. Petőfi az irek-
nél, Nemzet, 1882: 91

Dáridó után

After a revel

Bowring, IV

A Dunán

On the Danube

Loew, Xbdéf

Fuller, VIII

Édes öröm ittalak már

Sweet joy

Loew, Xbdéf

Egri hangok

Voices from Eger

Loew, Xadéf

Egri ének

Bowring, IV

Egy este'm otthon

Evening at home

Bowring, IV

Egy gondolat bánt engemet

Only one thought

f. n., Hungary, 1904

Bowring, IV

Best wish

Phillips, XIIa

A thought torments me

Vály-Stuart, XIII

Fuller, VIII

The thought torments me

Loew, Xabdéf

One thought afflicts me

Kirkconnell, IX

Békássy, XVIII

PETŐFI SANDOR

Egy pár rövid nap

A few short days

Loew, Xh

Éj van

May-night

Bowring, IV

'tis night

Loew, Xd

Nocturnal

Loew, Xh

Elmondanám

I'd like to say

Loew, Xf

Élő halott

Living dead

Loew, Xf

Első szerepem

My first role

Loew, Xh

Elpusztuló kert ott a vár alatt

Erdőd

Bowring, IV

Etváltam a lánykától

I strayed from my maiden

Phillips, XIIa

I parted from the little girl

Loew, Xf

Az ember ugyan hová lesz

What is the end of man?

Loew, Xf

PETŐFI SANDOR

En
Myself
Phillips, XIIa
I
Loew, Xf

En és a nap /
I and the sun
Bowring, IV

En hozzám is benézett a karácsony
Christmas thoughts
Yolland, Hungary, 1906 dec. 15

Az én képzeletem nem
Power of love
Loew, Xb

Az én szerelmem
Fuller, VIII

Az erdei lak
The forest home
Loew, Xbdéf

Erdőben
The woods
Bowring, IV

Az erdőnek madara van
The forest has its birds
Loew, Xh

Ereszkedik le a felhő
The lowering clouds
Loew, Xabdé

Esik, esik, esik
It raineth, raineth, raineth
Phillips, XIIa
It's raining
Loew, Xdéf

Az est
The evening
Loew, Xdéf

PETŐFI SANDOR

Az év végén
At the end of the year
Loew, Xabdéf

Ez a világ amilyen nagy
How vast this world
Loew, Xabdéf

Fa leszek, ha fának vagy virága
I'd be a tree
Loew, Xf
A vow
Bowring, IV

A faluban utcahosszat
Trough the village
Loew, Xabdéf

Falu végén kurta kocsmá
At the hamlet's outskirts
Loew, Xabdéf
The tavern by the little town
Kirkconnell, IX

Farkas kaland
The wolf's story
Phillips, XIIa
Wolf adventure
Loew, Xabdéf

Feleségem és kardom
Wife and sword
Bowring, IV

Felhő és csillag
Cloud and star
Loew, Xh

A felhők
The clouds
Loew, Xh
Bowring, IV
f. n., Hungary, 1904

(Felhők: A bánat?)
Starless nights: sorrow and joy
Bowring, IV

PETŐFI SANDOR

Fényes csillag
Bright star
Loew, Xf
Fuller, VIII

Fészkel a madár
Nestles the bird
Pollen, Proceedings, the Anglo
Russian Literary Society, Febr-
April, 1914, London.

Főnséges éjj
Majestic night
Loew, Xf

Forrás és folyam
Streamlet and stream
Loew, Xabdéf

Furcsa történet
A funny story
Loew, Xf

Fürdik a holdvilág az éjj ten-
gerében
The moonrays lave
Loew, Xf

Füstbe ment terv
Anticipation
f. n., Hungary: 1904
Bowring, IV
The best laid plans
Loew, Xf

(Gondolatok?)
Békássy, XVIII

A gólya
The stork
Bowring, IV
Loew, Xf

Gyere lovam
To my horse
Bowring, IV

PETŐFI SANDOR

Ha a sírban
The grave
Bowring, IV

Ha az Isten
If God
Loew, Xabdéf

Háborúról álmodám
I dreamed of wars
Loew, Xa

Ha életben nem szerettem volna
Had I not loved
Bowring, IV
Fuller, VIII

Ha én kedvesemről gondolkozom
Fuller, VIII

Ha férfi vagy, légy férfi
If born a man, then be a man
Loew, Xabdéf

Halálom
Pulszky, XIV
Fuller, VIII

Halálvágy
The longing for death
Phillips, XIIa
Phillips, Acta Comp. Litt. Univ.
IX. kötet 89. szám
Loew, Xdét

Három madár
Three birds
Loew, Xh

Három szív története
History of three hearts
Bowring, IV

Hazámban
At home
Loew, Xadéf

PETŐFI SANDOR

Hazám
My fatherland
Loew, Xdéf
Thoughts of a patriot
Válly—Stuart, XIII
Our country
Bowring, IV

A hazáról
Our country
F. N., Hungary, 1910
The sun has set
Békássy, XVIII

A hó, a holt föld téli szemfedője
The snow
Phillips, XIIa

A hold elégiája
The moon's elegy
Loew, Xf
The impatient moon
Bowring, IV

Hómér és Ossian
Homer and Ossian
Loew, Xf
Bowring, IV

Hová lesz a kacaj
What becomes of all the laughter
Loew, Xh

Hull a levél
Leaves are falling
Komlóssy Miklós, Hungary, 1905
The leaf is falling
Loew, Xdéf
Loew, Hungary, 1909: 43. lap

A hűtlen barátához
Friendship
Bowring, IV

PETŐFI SÁNDOR

Itélet
World's history
Bowring, IV

Igyunk
Let us drink
Phillips, XIIa
Drink
Bowring, IV

Imádságom
My prayer
Bowring, IV

Mi orison
Loew, Xh
My prayer
Fuller, VIII

Itt állok a róna közepén
In the middle of the great
flatland
Békássy, XVIII

Itt a nyílaim
Here is my arrow
Loew, Xf

Itt van az ősz, itt van újra
The autumn has come
Loew, Xf

János vitéz
Child John. Translated by W.
N. Loew. Illust. by Prof. A.
Jaschik. Published with the
assistance of the Petőfi Society
by the Hungarian Studio. Bp.,
1920, 8-r, 68 lap.

U. a., *Loew, Xf*
U. a., részlet a negyedik énekből,
English Hungarian Echo 1934
1. szám

PETŐFI SÁNDOR

János vitéz
John the Hero (kivonat néhány
verses részlettel)

Bowring, IV

János vitéz. (rímtelen verses for-
dítás)

Pulszky Francis and Therese:
Tales and Traditions of Hun-
gary, I—III vols., London, Col-
burn, 1851.

Játszik öreg földünk
The golden beams of the youth-
ful sun

Phillips, XIIa

How the ancient earth
Bowring, IV

A jó öreg kocsmáros
The good old landlord
Loew, Xabdéf
The good old innkeeper
*Kirkconnell, Young Magyar Ame-
rican, 1937*

To my father
Bowring, IV

A jó tanító
The good teacher
Bowring, IV

Juhászlegény, szegény juhászle-
gény

Fidelity

*Kirkconnell, Young Magyar Ame-
rican, 1936*

Kirkconnell, IX
Shepherd boy, poor shepherd boy
Loew, Xab

Karácsonkor
Christmas
Bowring, IV

(Kétségbeesés?)
Despair
Loew, Xh

PETŐFI SÁNDOR

Keresztúton állok
Here stand I at the crossing way
Phillips, XIIa

At the cross-road
Loew, Xf

Két testvér
Two brothers
Loew, Xabdéf

Két vándor
The two wanderers
*Phillips, Acta Comp. Litt. Univ.
VIII. kötet*
Phillips, XIIa

Ki gondolná, ki mondaná
Who would believe
Loew, Xabdéf

Kinn a kertben voltunk
We were in the garden
Loew, Xf

Kis furulyám szomorú fűz ága
My little flute
Loew, Xdéf

A koldus sírja
The beggar's grave
Loew, Xf

A költő és a szőlővessző
Wine and song
Bowring, IV

Költői ábránd volt, mit eddig
érezék
Poetic fancy't was
Loew, Xf

Költő lenni vagy nem lenni
The poet's monologue
Loew, Xf

To be or not to be
Bowring, IV
Bowring, Hungary, 1907 január 1.

PETŐFI SÁNDOR

Kossuth
To Kossuth
Neumann, XIV

A külföld magyarjaihoz
To many Hungarian absentees
Bowring, IV

Loew, XI
Kutyák és farkasok dala
Song of the dogs and wolves
Loew, Xbdéf
Song of the hounds and wolves
Békássy, XVIII

A ledőlt szobor
The fallen statue
Loew, Xdéf

Leesett a fakólovam patkója
My horse has lost an ironshoe
Loew, Xb

Lennék én folyóvíz
Fuller, VIII

Ma egy éve
One year ago
Loew, Xh

Magány
Solitude
Bowring, IV

A magyar nemes
The Magyar nobleman
Phillips, XIIa
The Hungarian noble
Válly-Stuart, XIII
The Magyar noble
Loew, Xabdéf

(A lélek halhatatlan?)
The immortal soul
*Pollen, Proceedings, the Anglo
Russian Literary Society, Febr-
April, 1914, London.*

PETŐFI SÁNDOR

A magyar nemzet
The Hungarian nation
Bowring, IV

A magyarok istene
The god of the Magyars
Loew, Xdéf

Magyar vagyok
I am a Magyar
Loew, Xabdéf

15-ik Márczius 1848
Fifteenth of March
Rosalie Loew, 1908 március 15

Mariskám, Mariskám (?)
Mary dear, Mary dear
Loew, Xb

Meg ne ítélj
O, judge me not
Loew, Xadéf

Megy a juhász számaron
On an ass the shepherd rides
Loew, Xbdéf

Meleg dél van
Noon day
Bowring, IV
It's a hot noon
Békássy, XVIII

Mi e dicsőség?
What is glory?
Loew, Xf

Mi bűvös, bájos hang
O with what fascinating bursts
Bowring, IV

Mi haszna
What is the use
Loew, Xabdéf

PETŐFI SÁNDOR

Mi kék az ég
Spring
Bowring, IV

Minden virágnak
For every flower
Loew, Xh
Every flower
Bowring, IV

Mily szép a világ
How beautiful is the world
Loew, Xf
The world's slavery
f. n., Hungary, 1904

Minek nevezzetek
What could I call thee
Békássy, XVIII

Mit ettél föld?
What has thou eaten, earth?
Loew, Xh
Fuller, VIII

Mi volt nekem a szerelem
What has love been to me
Loew, Xh

Mulandóság
Oblivion
Phillips, XIIa
Mutability
Loew, Xf

A nap házassága
The sun's wedded life
Fuller, VIII

Nem csoda ha újra éltek
Hope
Bowring, IV

Nem ért engem a világ
Double feelings
Bowring, IV

PETŐFI SÁNDOR

A nemes
The nobleman
Phillips, XIIa
Bowring, IV

Nem nézek én, mivel néznék
Bright eyes
Bowring, IV

Nem sírok én
I do not weep
Loew, Xf

Nemzeti dal
National song
Loew, Xabdéf
Arise Hungarians
Taylor, XIV
National Song
Válly—Stuart, XIII
f. n., Hungary of To-day, 1929
3. kötet
Kirkconnell, IX
Kirkconnell, Young Magyar American, 1936 március

Orbán
Tippling
Bowring, IV

Az őrült
The maniac
Phillips, XIIa
Bowring, IV
Loew, Xadéf

Az ősz
The autumn
Butler, VI

Pál mester
Master Paul
Bowring, IV

PETŐFI SANDOR

Pató Pál
Master Pató
Loew, Xf
Sir Pató Pál
— *Békássy, XVIII*

— —
A puszta télen
The hearth in winter
Loew, Xf
The puszta in winter
Bowring, IV
— *Békássy, XVIII*

— —
A rab oroszlán
The imprisoned lion
Loew, Xabdéf
The lion caged
Pollen, Proceedings, the Anglo
Russian Literary Society, Febr-
April, 1914, London.
The captive lion
— *F. N., View of Trianons Hun-
gary, 495. oldal*

— —
The world's slavery
Bowring, IV

— —
Részegség a hazáért
Drunk for the country's sake
Loew, Xabdéf

— —
Reszket a bokor
Quivering leaves
f. n., Hungary, 1910, 102. lap
Softly the hedge doth tremble
Spencer Tucker, Hungary, 1904
The rosebush shakes
Loew, Xabdéf
The Rosebush stirs
Loew, Xh
The quivering bush
Butler, VII
*Butler—Vikár: Petőfi az angolok-
nál, 174. lap*
*Butler, Budapesti Napló, 1899 ju-
lius 30.*

A polyglot lovesong
H. I. King, kézirat
*H. I. King—Vikár: Petőfi az
angoloknál, 177. lap*

PETŐFI SANDOR

Rongyos vitézek
Ragged heroes
Loew, Xabdéf

— —
Rövidre fogtam a kantárszárát
The tired steed
Bowring, IV

— —
Rózsabokor a domb oldalon
A rosebush on the hillside
Loew, Xdéf
Faithfulness
Bowring, IV

— —
Sári néni
Aunt Sarah
Loew, Xabdéf
Old aunt Lottie
*Kirkconnell, Slavonic Review,
1938 április*

— —
Sírom
My grave
Loew, Xf
Fuller, VIII

— —
A sivatag koronája
The crown of the desert
Loew, Xa

— —
Sohasem volt az szerelmes
Ignorance of love
Bowring, IV

— —
Szabadság, szerelem
Freedom and love
f. n., Hungary 1909, 115. lap
Motto
Bowring, IV

— —
Száz ablakban
My love
Loew, Xbdéf

PETŐFI SANDOR

A szél
The wind
Loew, Xdéf

Szent sír
A holy grave
Loew, Xabdéf

Szép napkeletnek
Undying certainties
Bowring, IV

Szeptember végén
A longing
Bowring, IV

At the end of September
Loew, Xabdéf
The end of September
Meltzer—Vajda, Morning Express
1933, 171. szám
In the end of September
Békássy, XVIII
On the end of September
Catherine Dakas, Nemzeti Ujság,
1922 dec. 31.

Szép vidéknek szépséges leánya
Fair maiden of a pretty place
Loew, Xbdéf

A szerelem, a szerelem
Love is, love is a dark pit
Loew, Xdéf

A szerelem országa
The land of love
Loew, Xh
Loew, Hungary, Quarterly Review
1931 január 24.
The kingdom of love
Bowring, IV

Szelelemvágy
More love
Bowring, IV

PETŐFI SANDOR

Szeretője-e vajon?
Are they lovers?
Loew, Xf

Szeretsz tehát?
Bliss
Bowring, IV

Szülföldemen
In my native land
Loew, Xabdéf
My birthplace

Pollen, Proceedings, the Anglo-
Russian Literary Society, Febr-
April, 1914, London.

A tavaszhoz
To the spring
Loew, Xh
The spring of 1849
Bowring, IV

Távolból
From afar
Loew, Xabdéf

Te az enyém, én a tied
Thou art mine
Loew, Xf

Téli éj
Winter night
Bowring, IV

Téli világ
Winter world
Bowring, IV

Temetésre szól az ének
At the funeral
Loew, Xbdéf

Te vagy, te vagy barna kislány
Thou art, thou art
Loew, Xd

PETŐFI SÁNDOR

Tűz

Fire

Loew, Xf

Utazás az Alföldön

A travelling trip in the lowland

Loew, Xh

Az utolsó alamizsna

The last charity

Loew, Xabdéf

Az utolsó ember

The last man

Loew, Xh

Vadonban

In the forest

*Phillips, XIIa**Loew, Xabdéf*

Változás

Musings

Bowring, IV

Van-e egy magyar föld

The Hungarian nation

f. n., Hungary, 1909: 256. lap

Vasúton

On a railroad

Loew, Xadéf

Véres napokról álmodom

I dream of gory days

Loew, Xabdéf

Világos-kék a csillagos éjszaka

Brightblue the night

Loew, Xf

A világtól elvonulva

To live retired from life

Loew, Xh

Volnék bár...

Would I but be...

Loew, Xh

PETŐFI SÁNDOR

Világtörténet

World's history

*f. n., Hungary, 1910, 236. lap*A virágnak megiltani nem lehet
You cannot bid the flower*Loew, Xabdéf*

Perplexity

Bowring, IV

You cannot bid

Kirkconnell, IX

A virágok

The flowers

Loew, Xf

Plant flowers upon my grave

Bowring, IV

Viseld egyfortán

Indifference

Bowring, IV

PETRI MÓR

(Finálé?)

Finálé

Kirkconnell, Young Magyar American, 1936 március

(?)

The mirage

Kirkconnell, Young Magyar American 1938 febr.

(?)

Prayer at dawn

Kirkconnell, Young Magyar American, 1938 május

(A siklósi vár?)

The castle of Siklós

Kirkconnell, Young Magyar American, 1938 május

PÓSA LAJOS

Két kis történet

Two little stories

Loew, XdÉ

PÓSA LAJOS

(?)

Upon a fragrant bank

Kirkconnell, IX

PRÉM JOZSEF

Első találkozás

First meeting

Loew, XdÉ

PROHASZKA OTTOKÁR

From »Föld és Ég«

Kirkconnell, Young Magyar American, 1938 május

RADAY GEDEON

Mátyás király három restje

Helyes mondás, a rest csak földnek terhe

The three idles of King Matthias Corvinus

Bowring, III

Víz, szél, becsület

Még gyermeklétemben hallám

Water, wind, reputation

*Bowring, IV**Bowring, The Parlour Magazine of the literature of all nations, London, 1851*

RADÓ ANTAL

Abu

Aboo

Loew, XdÉ

(Ágnes énekel?)

Agnes sings

Loew, Xh

A Campagnában

In the Campagna

Loew, XdÉ

Egy kézsorítás

Good-bye

Loew, XdÉ

(A mozi zongorista?)

The pianist of the movies

Loew, Xh

RADÓ ANTAL

Muza

The Muse

*Kirkconnell, IX**Loew, XdÉ*

RAKOSI JENŐ

Judith és Holoférnes

Judith and Holofernes

Loew, XbdÉ

RÉDEY TIVADAR

(Hamvazó szerda?)

Ash Wednesday

Loew, Xh

REMÉNYI JÓZSEF*

(A dal hatalma?)

The power of song

Kirkconnell, Young Magyar American, 1938 febr.

REMÉNYIK SÁNDOR

Dicsértessék

Grace

Balogh Barna, I

Egy lélek állt

A soul was standing

Balogh Barna, I

A holt fenyő

The dead pine

Kirkconnell, IX

Írjad poéta

Write, O poet

*Kirkconnell, IX**Kirkconnell, Young Magyar American, 1936*

VEGVÁRI

Anteus

Anteus

f. n., Imre Kálmán gyűjteménye

Csillag a víz alatt

Star beneath the water

Kirkconnell, IX

* Amerikai magyar író

VÉGVARI

A csonka test
The mutilated body
f. n., Imre Kálmán gyűjteménye

Egy toll vonás
A stroke of the pen
f. n., Imre Kálmán gyűjteménye

Élet a mélyen
Life in the deep
f. n., Imre Kálmán gyűjteménye

Erdély magyarjaihoz
To the Magyars of Erdély
Kirkconnell, Young Magyar American, 1936

Eredj ha tudsz
Go if you can
f. n., Hungarian Nation, 1920, 6. szám
Békássy, XVIII

1919 január 24.
The 24th of January 1919
f. n., Imre Kálmán gyűjteménye

Farkasnyomon
Wolf's track
f. n., Imre Kálmán gyűjteménye

Felhők
Clouds
f. n., Imre Kálmán gyűjteménye

A hadbírótság épülete előtt
Before the office of military court
f. n., Imre Kálmán gyűjteménye

Hallga, mi ez?
O hear, what is it?
f. n., Imre Kálmán gyűjteménye

Három szín
The tricolor
f. n., Imre Kálmán gyűjteménye

VÉGVARI

Jó volna már
It were so good
f. n., Imre Kálmán gyűjteménye

Köszönt egy ember
A man passed greeting
f. n., Imre Kálmán gyűjteménye

Magyarok mindenütt
Hungarians all
f. n., Imre Kálmán gyűjteménye

Má megfogta kezem
To-day it took my hand
Békássy, XVIII

A megtagadott eskü
The refused oath of alliance
f. n., Imre Kálmán gyűjteménye

Mennyi arany
See all the gold
Békássy, XVIII

(?)
Outcast
Békássy, XVIII

Segítsetek
Help
Békássy, XVIII

Vándorló város
The wandering town
Békássy, XVIII

A szuronyerdőben
The forest of daggers
f. n., Imre Kálmán gyűjteménye

REVICZKY GYULA
Pán halála
The death of Pan
Kirkconnell, IX
Loew, Xde

Salamon király álma
King Solomon's dream
Kirkconnell, Young Magyar American, 1938 július

RIMAY JANOS

A magyar nemzetnek romlott állapotáról

The sunken state of the Hungarian nation (részlet)

*Békássy, XVIII**

RITÓÓK EMMA

(?)

During the Rule of Bolsevizm

Békássy, XVIII

(Keresem az Urat?)

I seek the Lord

Békássy, XVIII

(Vae Victis?)

Vae Victis

Békássy, XVIII

RÓNAY ISTVÁN

Dicsőség és szerelem

Glory and love

Loew, Xde

Kié a gyász

For whom this mourning

Loew, Xde

(A magános hattyú?)

The lonely swan

Loew, Xh

RUDNYANSZKY GYULA

Édes álom

Sweet dream

Loew, Xde

Fut az idő

Time flies

Loew, Xde

Jövel halál

Come death

Loew, Xde

Az utcán

In the street

Loew, Xde

* Békássy mint Balassa versét fordította

RUDNYANSZKY GYULA

Te türelem, te jószág

Ketten vagyunk

Songs

Loew, Xde

SAJÓ SANDOR

(Ne sírj?)

Nay, do not weep

Kirkconnell, IX

SÁROSY GYULA

Ingelborg ünnisületése napján

On my birthday

Loew, Xbde

My birthday

Kirkconnell, Slavonic Review,

1938 április

Tavaszcím

Longing for spring

Loew, Xde

SIK SANDOR

(?)

The bluebell

Kirkconnell, IX

Gyerekek az utcán

Children in the street

Kirkconnell, Young Magyar American, 1938 május

A hajnal szerelmese

The lover of the dawn

Balogh Barna, I

(Jöjj Szentlélek?)

Come, Holy Spirit

Kirkconnell, Young Magyar American, 1938 május

Nyár és hajnal

Summer and dawn

Kirkconnell, Young Magyar American, 1938 május

SAS EDE

(?)

The nabob's son

Loew, Xh

SAS EDE

(?)

Poor people

Loew, Xh

SOMLYÓ ZOLTAN

(Egyedül?)

Alone

Balogh Barna, I

(A hős?)

The hero

Loew, Xh

SZABADOS JÁNOS

A virág és a pillike

The flower and the butterfly

Butler, V

SZABÓ LŐRINC

Negyedóra Isten és a hivatal közt

Quarter of an hour between God

and the office

Kirkconnell, Young Magyar American, 1938 szept.

Szénásszekér ment át a városn

The hay-waggon

Kirkconnell, Young Magyar American, 1938 június

SZABÓ SANDOR

Gyónás

In the confessional

Loew, XdÉ

(?)

Memento

Loew, XdÉ

SZABOLCSKA MIHÁLY

Dal a betűről

Learning his letters

Kirkconnell, IX

Dal a kis Demeter Rózsikáról

Little Rose Demeter

Kirkconnell, Young Magyar American, 1938 június

Emlék

Remembrance

Loew, Xh

SZABOLCSKA MIHÁLY

Grand Cafféban

At the Grand Cafe

Loew, Xh

In the Grand Cafe, Paris

*Kirkconnell, IX**Kirkconnell, Young Magyar American, 1936*

Hortobágyon

Hortobágy, my Hortobágy

Loew, XdÉ

Maud

Maud

Loew, XdÉ

Miért nem születél te?

Why wer't thou not born

Loew, XdÉ

A notre-dame-i toronyóra

The Notre Dame tower-clock

Kirkconnell, Young Magyar American, 1938 szept.

Őszi estén

The autumn eve

Loew, XdÉ

(?)

To a friend engaged to marry

Loew, Xh

SZALAY FRUzsINA

Esti dal

Evening song

Loew, XdÉ

Vallomás

Confession

Loew, XdÉ

SZASZ GERŐ

Ah, a percek

Ah! This moment

Loew, XdÉ

Nincsen pokol

There is no hell

Loew, XdÉ

SZASZ GERŐ

Egy Deliláról
A modern Delilah
Loew, XdÉ

SZASZ BÉLA

Egy év múlva
One year later
Loew, XdÉ

— — —
Egy édes hang
A sweet sound
Loew, XdÉ

SZASZ KÁROLY (1829—1905)

Be szép
How fair
Butler, V

— — —
Dal az éjben
Song in the night
Loew, XdÉ

— — —
Éj hajadnak
The tresses of thy jet-black hair
Loew, XbdÉ

— — —
Fülemle dala
The nightingale's song
Kirkconnell, IX
Loew, XbdÉ

— — —
Hazámhoz
To my fatherland
Kirkconnell, IX
Loew, XbdÉ

— — —
Iduna
Iduna
Válly—Stuart, XIII

— — —
A kis Ilona emlékezete
In memory of little Ellen
Loew, XdÉ

— — —
Krisztus Pilátus előtt
Christ before Pilate
Loew, XdÉ

SZASZ KÁROLY

Légy büszke, büszke
Yea be proud
Loew, XbdÉ

— — —
Magyar zene
Hungarian music
Loew, XbdÉ

— — —
Ne légy te szép
Although not fair
Loew, XbdÉ

— — —
Ötven év
Fifty years
Loew, XdÉ

— — —
Télben
The winter
Loew, XbdÉ
Winter
f. n., Hungary, 1908 december

— — —
Téli alkony
Winter twilight
Loew, XdÉ

SZASZ KÁROLYNÉ (Iduna)

Tanítsatok
Teach me
Loew, XdÉ

— — —
Viziók?
Visions
Loew, XdÉ

SZATHMÁRY ZOLTÁN

To my dead wife
Balogh Barna, I

SZÁVAY GYULA

A. B. C.
A. B. C.
Loew, Xh

— — —
Hervadt levelek
Sere leaves
Loew, XdÉ

SZÁVAY GYULA

Az Isten se tiltja
God does not forbid
Loew, XdÉ

(?)

The lilac tree
Kirkconnell, IX
Kirkconnell, Young Magyar Ame-
rican, 1937

SZÉCSKAY GYÖRGY*

(Temetés idegenben?)
Burial in foreign land
Loew, Xh

SZEDERKÉNYI ANNA

(Szívem?)
My heart
Balogh Barna, I

SZELESTEY LÁSZLÓ

Hej az én szeretőm
This is my brown-eyed girl
Szilasi, XVI

SZEMERE MIKLÓS

Boldog vagyok
I am happy
Loew, XdÉ

Én nem leszem
I do not watch
Loew, XdÉ

SZEMERE PÁL

Echo
Hallgatsz, s csak sóhajtásaid len-
genek
Echo
Bowring, III

Boldog pár
Egy titkos ah felém és egy el-
pirulat
The happy pair
Bowring, III

Himfy
Szökdelve, mint hullám közt a halak
Isabel
Bowring, III

* Amerikai magyar költő

SZEMERE PÁL

Remény
Szelden mint a szép esttünemény
To hope
Bowring, III

SZENES ANDOR

Kékszemű, szépszemű angyalkám
Angel with eyes that are blue
Szilasi, XVI

Nem tudod te mi a hűség
Thou believest that is love
Szilasi, XVI

SZENTESSY GYULA

Szerelmem
Love
Loew, XdÉ

SZENTMIKLÓSSY ALAJOS

Chloe ajaka
Kisded virágos
The flower-gatherer
Bowring, III

Emberi pálya
Human life
Bowring, III

(?)

The mistake
Bowring, III

Ohajtásom
Aon berkeiben zaj nélkül folyon
el éltem
My wish
Bowring, III

Szépemhez
To my fair one
Bowring, III

(A szerelem ünnepe?)
Love's festival
Bowring, III

SZÉP ERNŐ

(Imádság?)
A prayer
Kirkconnell, IX

SZOMORY KÁROLY

Régi nóta
A good old song
Loew, XdÉ

TARKANYI BÉLA

Coriolan
Coriolanus
Loew, XdÉ

THALY KÁLMÁN

(Ősz, 1710?)
Autumn 1710
Kirkconnell, IX

(?)
Lift up thine eyes
Kirkconnell, IX

TOLNAI LAJOS

Hogy mint szeretlek én
How I love you
Loew, XdÉ

A mostoha lány
The stepdaughter
Loew, XbdÉ

TOMPA LASZLO

Emlék
Remembrance
Kirkconnell, IX

Kiáltás
A cry
Kirkconnell, IX
Kirkconnell, Young Magyar American, 1936

Magányos fenyő
The solitary pine
Kirkconnell, IX

TOMPA MIHALY

Árverésen
At an auction
Loew, Xb

Csak engem szeret
Only me
Loew, XdÉ

TOMPA MIHALY

Cziprus
The cypress
Loew, XdÉ

Fahusi órák
Village hours
Loew, XbdÉ

Gólyához
To the stork
Kirkconnell, IX
Válly—Stuart, XIII

The stork
Loew, XdÉ

Ikarusz
Ikarus
Loew, XdÉ

A jávorfáról
The maple tree
Kirkconnell, Slavonic Review, 1938 április

A kőszent
The stone saint
Loew, XbdÉ

A madár fiához
The bird to its brood
Loew, XbdÉ
The bird to his sons
Válly—Stuart, XIII
The bird to her sons
Békássy, XVIII

Nyugat felé
The west
Loew, XdÉ

Őszi tájnak
Autumn scene
Loew, XdÉ
Autumn
Kirkconnell, IX

TOMPA MIHÁLY

Télen, nyáron
Winter time, summer time
Loew, XdÉ

—
Temetés

Burial
Loew, XbdÉ

TORÓK SOPHIE

(?)
A woman in an armchair
Kirkconnell, Young Magyar American, 1938 szept.

TÓTH ÁRPAD

(Az álarcos lovag?)
The masked knight
Balogh Barna, I

—
Az órainga
The pendulum
Kirkconnell, IX

—
Retraite
Retreat
Kirkconnell, IX

TÓTH ENDRE

(?)
Let them respond
Loew, XdÉ

Válás
Parting
Loew, XdÉ

TÓTH KÁLMAN

Búza közé
Among the wheat
Kirkconnell, IX
Kirkconnell, Young Magyar American, 1938 július

—
Előre!
Forward
Váilly—Stuart, XIII
Loew, XbdÉ

—
Este
In the evening
Loew, XbdÉ

TÓTH KÁLMAN

Halál
Death
Loew, XabdÉ
Váilly—Stuart, XIII

—
Hogyha titkolt
If my tears
Loew, XbdÉ

Naptól virít
The sun gives life
Loew, XbdÉ

—
Őszi idő
Autumn days
Loew, XbdÉ

—
Sápadt asszony
Pale woman
Loew, XdÉ

—
Ti nagyon tanultok
Book-love is yours
Loew, XdÉ

—
Állatirodalom
Animal literature
Loew, XdÉ

—
Eskü
Oath
Loew, XdÉ

TÓTH LASZLÓ

Az ifjúság istennője
Goddess of Youth
Bowring, III

—
A játsszó Erosz
The playful Eros
Bowring, III

—
(Az utolsó honvéd?)
The last honvéd
f. n., Hungary, 1914: 266. lap

TÓTH SANDOR

(?)
Let them respond
Loew, XdÉ

- UDVARDY GÉZA (Cserna Géza) VAJDA JÁNOS
 Szép volt midőn
 She was beautiful
Loew, Xd^e
- — — — —
 Szerette a napfény
 The sun's rays loved her
Loew, Xd^e
- — — — —
 UJFALVI KRISZTINA
 Komor idők
 Gloomy day
Kirkconnell, Slavonic Review,
 1938 január
- — — — —
 VACHOTT SANDOR
 Panasz
 A complaint
Loew, Xbd^e
- — — — —
 Gyermek álmai
 A child's dreams
Loew, Xd^e
- — — — —
 A gyöngykereső
 The pearl-seeker
Loew, Xb
- — — — —
 A költő
 The poet
Loew, Xd^e
- — — — —
 VAJDA JÁNOS
 Búcsú
 Farewell
Loew, Xd^e
- — — — —
 Edes álmom
 Balmly sleep
Butler, VI
- — — — —
 Húsz év múlva
 Twenty years after
Kirkconnell, Young Magyar Ame-
rican, 1937, 1938
- — — — —
 Látlak én még
 I see thee
Loew, Xd^e
- — — — —
 Magány
 Solitude
Loew, Xd^e
- — — — —
 Mikor a nap
 Carpe diem (két változatban)
Butler, VII
- — — — —
 Mikor a nap süt az égen (Sirá-
 mok, 9.)
Butler, Acta Comp. Litt. Univ.,
 5 kötet 47. szám
- — — — —
 Nádas tavon
 On a reedy lake
Kirkconnell, Young Magyar Ame-
rican, 1937
- — — — —
 Őszi tájék
 An autumn reverie
Vály—Stuart, XIII
- — — — —
 Sírból
 From the grave
Loew, Xbd^e
- — — — —
 Az üstökös
 The comet
Kirkconnell, IX
Békhássy, XVIII
- — — — —
 A váli erdőben
 In the forest of Vaál
Kirkconnell, IX
Loew, Xd^e
- — — — —
 VÁRADI ANTAL
 Krisztus Rómában
 Christus in Rome
Loew, Xad^e
- — — — —
 A strassburgi harangok
 The bells of Strassbourg
Loew, Xbd^e
- — — — —
 (?)
 The stars in their courses
Kirkconnell, IX

VARADY ZSIGMONDNE

Hegyes-völgyes Erdélyország
P. Hírlap Vasárnapja, 1937
szept. 19.

VARGHA GYULA

Cséplés
Threshing
*Kirkconnell, Young Magyar Ame-
rican, 1938 szept.*

Dal
Song
Kirkconnell, IX

Sötét árnyék
Projected shadow
*Kirkconnell, Young Magyar Ame-
rican, 1939 febr.*

VARSÁNYI GYULA

Az éjben
At night
Loew, XdÉ

VERSEGHY FERENC

Barátnémhoz
Szedjük a rózsát, valahol pirulni
Mo my beloved
Bowring, III

Az igaz bölcs
Nézd a buzakalászt, büszkén
emelődik az égnek
True wisdom
Bowring, III

Az irigységhez
Szűnj már meg egyszer buzgani
ellenem
To envy
Bowring, III

Az igazsághoz
Vond le már egyszer sanyarú
igazság
Bowring, III

VÉRTESY GYULA

Eltört játékszer
A broken toy
Loew, XdÉ

VIRÁG BENEDEK

Aurora
Mely szép neved van Aurora
Bowring, III

Bátorítás
Invocation
Kirkconnell, IX

Csendesítő
Vad Tráciának durva lakossai
Stillness
Bowring, III

A muzsákhoz
Hová ragadtok?
To the muses
Bowring, III

Thephila éneke
Oh mely örömmel nyújtanak
Song
Bowring, III

VITKOVICS MIHALY

Czenczihez
Bár Mátrahegy lehetnék
To Czenczi
Bowring, III

Hej juhász botár! Füredi pásztor
dala
Shepherd song of Füredi
Bowring, III

A hold
The moon
Bowring, III

Az irigyhez
Annyi veszedélyek után
To an envious man
Bowring, III

Lidihez
Verset akarsz tőlem?
To Lidi
Bowring, III

VITKOVICS MIHÁLY

Megelegedés
Nem adott az Isten nékem nagy
palotát
Cottager's song
Bowring, III

—
Miképen őzek a friss
To Czenczi
Bowring, III

—
Szerelem és barátság
Love and friendship
Bowring, III

VÖRÖSMARTY MIHÁLY

Abránd
Revery
Loew, XdÉ

—
Árpád emeltetése
The raising of Árpád
Békássy, XVIII

—
Cserhalom (Honját kéri, ti adátok
stb. sorig)
Extract
Bowring, III

—
Éj és csillag
Night and star
Loew, XdÉ

—
Az elhagyott anya
The forsaken lady
Loew, XbdÉ
The forsaken mother
Butler, VI

—
Az elhaló szerelem
Dying love
Loew, XbdÉ

—
Az élő szobor
The living statue
Loew, XdÉ

—
Fekete szem
The dark eye
Loew, XdÉ

VÖRÖSMARTY MIHÁLY

Fóti dal
The song from Fót
Loew, XabdÉ

—
Haj, száj, szem
Hair, lip, eye
Loew, XdÉ

—
A hontalan
The homeless
Loew, XbdÉ
Butler, VI

—
A hős sírja
The hero's grave
Loew, XbdÉ

—
Hymnus
A hymn
Loew, XbdÉ

—
Keserű pohár (Czilley és a Hu-
nyadiak)
The bitter cup
Loew, XabdÉ
*Kirkconnell, Young Magyar Ame-
rican, 1938 febr.*
Kirkconnell, Slavonic Review,
1938 január

—
Kis gyermek halálára
On the death of a little child
Loew, XbdÉ

—
A kis leány baja
The maiden's trouble
Loew, XbdÉ

—
Liszt Ferenchez
To Francis Liszt
Loew, XabdÉ

—
Madárhangok
Bird voices
Loew, XbdÉ

—
A magyar költő
The magyar poet
Loew, XbdÉ

Kardes lant
Szabad Pire: Hungary,
1854

76

"The Liberator Gazette"
London, 1854 Apr. 22.

Karig Sára, Hungarian
Review 1955
Dec.

VOROSMARTY MIHALY. p. 366.

A merengőhöz
To a dreamer
Válly—Stuart, XIII
To the dreamer
Kirkconnell, Slavonic Review,
1938 január

Salamon átká
Salamon's curse
Loew, Xbdé

A szegény asszony könyve
The poor woman's book
Kirkconnell, Young Magyar Ame-
rican, 1937

Szép Ilonka.
Beautiful Helen
Butler, VI
Loew, Xabdé
Fair Helen
Kirkconnell, IX

Selina Gaye, Vasárnapi Újság,
1865: 412. lap és Hazánk s a
Külföld, 1865: 428. és 798. lap

A szép leány
Kő, vagy hab; vagy csillag rémlik
Lovely maid
Bowring, III

A szép virág
The beautiful flower
Loew, Xbdé

Szózat
Appeal (első 4 és utolsó 2 szak.)
f. n., Hungary of Today, 1929
F. W. Juffray, XIV
The call of the fatherland
Válly—Stuart, XIII
f. n., Vasárnapi Újság, 1861, 1.
szám (melléklet)
Mrs. Putnam, László Károly:
Naplótörések, 1887
Butler, VI

National Hymn
Puskás Albert, Hungary, 1906
április 1.
Spencer Tucker, Hungary, 1903
f. n., Hungary, 1904

Summons
Loew, Xabdé
Hungarian National Song
Kirkconnell, IX
Blackwell, Metropolitan Magazine
1850 March
Blackwell, Studies in English Phi-
lology, vol. II.

Békássy, XVIII

VOROSMARTY MIHALY

A tót diák dala
The Slav student's song
Loew, Xbdé

Vágy
Desire
Loew, Xde

A vén cigány
The old gypsy
Kirkconnell, IX
Kirkconnell, Morning Express,
1933: 111. szám

The hoary gypsy
Loew, Xabdé

The old gypsy
Békássy, XVIII

WASS GYÖRGY

(Az esküvő?)

A wedding

Kendeffy Kalinka, Hungary,
1909, 138. lap

WLAŚSICS GYULA

(?)

Concerts

f. n., Hungarian Review, 1916,
59. lap

(Mondj nekünk mesét, ó Jókai?)

Tell us a story, O Jókai

Kirkconnell, IX

Kirkconnell, Young Magyar Ame-
rican, 1938 július

WCLASSICS GYULA

(?)
Mother of joy
f. n., Hungarian Review, 1916,
59. lap

(?)
Song of the present
Kirkconnell, Young Magyar Ame-
rican, 1936

WOHL JANKA

Meg szeretnék halni
How I should like to die
Loew, Xdé

ZEMPLÉNI ÁRPÁD

Anya átok
A mother's curse
Page, XI

Az aranyhalász
Japanese song
Page, XI

Bosszú
Revenge
Page, XI

Csimimácsin országa
Chimimachiland
Page, XI

The dead bridegroom. Epic
poem
Page, XI

Előkelő házasság
An aristocratic marriage
Page, XI

Fazekas őrmester
Cavalry sergeant Fazekas
Page, XI

(A fél keztyű?)
The half glove
Loew, Xh

ZEMPLÉNI ÁRPÁD

Halál a jégmezőn
Death upon the ice-field
Page, XI

(Haselkern herceg?)
Prince Haselkern
Page, XI

Hegyek között
Among the mountains
Kirkconnell, IX

Hunyadi
Hunyadi
Page, XI

Istár és Gilgamesz
Istar and Gilgamesz
Page, XI

Isten kardja
The sword of God
Page, XI

A kalapács
The hammer
Page, XI

A kő
The stone
Page, XI

Lavotta hegedül
Lavotta plays
Page, XI

Leányrablás
The maid-raid
Page, XI

A legnagyobb hős
The greatest hero
Page, XI

Levélváltás
An interchange of letter
Page, XI

ZEMPLENI ÁRPAD

Magdumkuli

Magdumkuli

Page, XI

Memnon szobra a magvetőhöz

The Memnon statue to the sower

Page, XI

A menyasszony-futás

The race for a bride

Page, XI

Numi Tárom és Jelepí

Numi-Tarom's daughter

Page, XI

Az őr

The sentinel

(Örök Magyar?)

Eternal Magyar

Békássy, XVIII

Szár az malom

A dry mill

Page, XI

A Szent-galleni kaland

The Magyars in Saint Gallen

Page, XI

A táltos

The táltos

Page, XI

A tűz-üzön

The fiery flood

Page, XI

The fiery flood

Békássy, XVIII

ZICHY GÉZA gróf

Búcsú szerenád

Farewell serenade

Loew, Xdé

Dal

Song

Loew, Xdé

Egy asszony halt meg

Death

Loew, Xbdé

Temetés külföldön

A burial in foreign lands

Loew, Xdé

ZILAHY KISS KÁROLY

Elült a szél

The wind has ceased

Loew, Xdé

ZILAHY LAJOS

(?)

If only once you find a heart

Balogh Barna, I

ZOLTÁN VILMOS

Hegedűszó

Sound of music

Loew, Xdé

ZRINYI MIKLÓS

Zrinyiász (III. könyv, 32—39)

Song of the Turkish youth

Bowring, III

Conclusion of the Zrinyiász

(4 szak.)

Kirkconnell, IX

ZSOLDOS ISTVÁN

Nem nagy eset

It's nothing new

Szilasi, XVI